PAZAR
5 KÂNUNUŞANİ 1930
4 üncü sene, No 1401
KUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1 — Aralarındaki rekabet büyüdü 2- Lahey konferansı açıldı 3- Son haberler
3 üncü sahifede :
1— Limandaki buhran 2- İki adamı nasıl öldürmüş?
4 üncü sahifede :
1— Felek 2-Hikâye 3- Roman 4- Kulak misafiri
5 inci sahifede :
1—Tek taksi meselesi 2-Polis
6 inci sahifede :
1—Şehir haberleri 2-Ekonomi

Hatıraların kuvveti

Daha dün elemlerini, neş'elerini, heyecanlarını yaşadığımız hadiseler bugün tarihin malı oldu. Bir hâdise tarihe mal olmakla unutulmağa mahkûm olmaz. Millî mücadelenin her safhası hakkında gönüllerimizde yaşıyan hudutsuz hatıraları nasıl unutabiliriz?...

Yeni giriştiğimiz iktısat ve tasarruf gibi hayat mücadelesinde muhtaç olduğumuz yeni yeni kuvvetleri o hatıraların kaynağından toplıyacağız.

İşte bugün, Adana, kurtuluş bayrammı tes'it ediyor. İşgalin acılarını tatmiş, uzun müddet dayanmış, en müşkül şerait altında boyunduruktan kurtulmak için canla başla çalışmış olan Adana'nın hakkı var.

Bayrammı kutluldsın. Politikanın ve zamanın her zaman doğurmağa müstait olduğu felâketlere karşı ruhunda yeni yeni mukavemetler topladı.

Bugün Fransa ile en samimî en ciddî bir zemin üzerinde dostluk münasebatımızı kuruyoruz. Geçen her gün dostluğumuzu biraz daha kuvvetlendiriyor. Geçen sene imzaladığımız borçlar itilâfnamesi aramızdaki son ihtilâfı da ortadan kaldırdı. Niçin itiraf etmemeli? Bugünkü iktısadî vaziyetimize göre bu itilâfname ile çok ağır bir yükün altına girmiş bulunuyoruz. Paramızın henüz istikrar bulmadığı, iktısadî muvazenenin hâlâ teessüs etmediği bir zamanda bu kadar ağır bir yükün altına girmenin, dürüstlüğümüze delâlet eder, çok derin bir mânası vardır.

Şüphe yok ki Adananın vatanpervarane tezahüratı bugünkü dost Fransaya karşı hasmane bir nümayiş değildir. Vatan, milliyet ve istiklâl meselelerinde çok hassas olan Fransa bu gibi millî tezahüratın mânasını her milletten ziyade anlar, onları çok tabiî ve medenî bir hareket telâkki eder. Adanada Fransız ölülerinin gömüldüğü bir mezarlıkta bu ölülerin hatırasını teyit için bir sütun dikilmiş, bu sütun ikmal edilmemiş, yarıda bırakılmış, hâlâ da duruyor.

Adananın tahliyesinden bir ay evvel Fransız cenerallerinden biri bir münasebetle söylediği nutkunda demişti ki:

— *Aziz ölüler, "buradaki kırık sütûn bazı politika tesirlerile yarıda bırakılıyor. Bir gün gelecek, ki bu sütünü ikmal için buraya tekrar döneceğiz. Ruhlarınız o zaman müsterih olacak".*

Ceneralin bu sözleri o zamanın politika tesrlernden mülhem fantazi temenniler mahiyetinden oteye geçemez. Bugün hakikî hiç bir Fransız vatanperveri tasavvur olunamaz ki ceneralın o temennilerine iştirak etsin. Yukarda da inşaret ettiğimiz gibi bu gibi hatıraları yadetmek hem yaşamak enerjisini, hem de kurmak istediğimiz dostlukları daha ziyade kuvvetlendimeğe yarar.

MAHMUT
Siirt Meb'usu

Bulgaristanda müftilerin salâhiyetleri refedildi

Balkan harbinden sonra İstanbulda toplanan konferansta yapılan muahedeye merbut protokol mucibince Bulgaristan müslümanlarının veraset, vasayet, nikâh ve talâk gibi işlerinin tesviyesi mahallî müftilere terkedilmişti. Müftilere verilen bu salâhiyetin istirdadi Sobranyada bir kaç kerre mevzuu bahs olmuş idi. Bukerre bu salâhiyetin müftilerden ahzü istirdadına Bulgar hükûmetince karar verilmiştir.

Yalnız nikâh ve talâk mesaili müftilere bırakılarak veraset ve vasayet gibilerini istirdat eylemiştir.

Emanet mehafili belediye cezalarının re'sen tahsilinde kanunî bir mahzur olmadığı fikrinde.

Gene belediye cezaları

Emanet, cezaların mahkeme kararı almadan tahsiline nediyor?

Esnafa sorarsanız bunlar kesilen cezaların haksız olduğunu iddia ediyorlar

Zabitai Belediye memurlarının esnafa tarhettiği cezaların. mahkeme hükmüne iktiran etmeksizin sadeçe Encümeni Emanetin bir kararile tahsil edilmesi teşkilâti esasiye kanununun salâhiyeti kazaiye faslile tearrüz ettiğine dair iki müderrisimizin mütalâasını geçen gün yazmıştık.

Dün, bu hususta Emanetin noktai nazarını da öğrenmek istedik. Emanet mahafilinin kanaati şudur:

— Devlet Belediye cezalarının tahsili hakkında bir kanun yapmış ve beledi ahkâma riayetsizlikten tevellüt edecek cezaların tahsili için Emanete salâhiyet vermiştir. Bu, şüphesiz ki bir hakkı kazadır. Emanet bu hakkını iştimal etmekten başka birşey yapmıyor. Eğer denildiği gibi ortada teşkilâtı esasiye kanunile bir tearüz, mevcut olsaydı, bunu devlet düşünürdü. Esasen Belediyelerin esnafa ceza vermesi yalnız bizim memleketimize mahsus değildir. Dünyanın hemen her memleketinde Belediyelere bazı işlerde hükmetmek salâhiyeti verilmiştir. Hatta bazı memleketlerde, yalnız Belediyeciler değil diğer bazı devlet teşkilâtı ve bu meyanda meselâ orman memurları bile hakkı-kazaya maliktirler. Şu halde Şehremanetine ve âlelûmum Belediyelere bu hakkı çok görmemek lâzımdır. Bu arada bir noktaya ehemmiyet verilebilir: O da cezayı tesbit edenlerin hâkimlik evsafını haiz olmaları noktasıdır. Bu evsafı haiz olan bir Belediyeci pek âlâ hükmedebilir."

Esnafa kesilen cezalardan en çok şikâyet ve itirazda bulunan Bakkallar cemiyeti umumî kâtibi Fethi Bey

Esnafa kesilen cezaların muhik ve kanunî olduğunu müteaddit defalar isbat eden muhiddin B.

Emanet, vazife itibarile böyle düşünmekte haklı olabilir. Yalnız acaba esnaf bu cezalar hakkında ne diyor? Dün lâaletayin bir bakkal, bir kasap ve bir lokanta sahibi ile görüştük:

Bakkal diyor ki:

— Size bu cezaların nasıl tahsil edildiğini küçük bir misal ile izah edeyim: Geçen gün buraya iki memur geldi.

[*Mabadı altıncı sahifede*]

Borsa talimatnamesi

Yeni talimatname yarın Borsaya tebliğ edilecektir

ANKARA, 4 *(Telefonla)* — İstanbul Borsasının vaziyetini tetkik etmek üzre İstanbul'da bulunan Nurullah Esat B. şehrimize avdet etmiştir. Burada bazı resmî işlerini hallettikten sonra İstanbula dönecektir. İstanbul'da maliye müşteşarı ve Nurullah Esat B. tarafından tetkikat neticesi hazırlanmış olan deviz alım ve satımına ait talimatname projesi tevsi edilmiş ihtiyat listesi maliye vekili Beye takdim edilmiştir. Bugün maliye müşteşarının nezdinde, ziraat bankası müdürü Şükrü, Maliye muhasebei hususiye müdürü Faik, Nakit işleri müdürü Sırrı Beylerin iştirakile talimatnamenin tetkikatı yapılmıştır.

Yarın akşam talimatnamenin derhal tatbikine geçilmek üzre İstanbula tebliğ olunacaktır.

Müzakere

İnkıta haberi doğru değil

Müzakere M. Fokas'la Tevfik Kâmil Bey arasında oluyor

Atina, 4 (Anek) — Ankarada Türk-Yunan müzakeratının inkıtaa uğradığı haberi salâhiyettar mahafilde tekzip olunmaktadır. Hariciye nezareti mahafili elyevm müzakeratın Tevfik Kâmil B. ile M. Fokas arasında cereyan ettiğini söyliyorlar. Bu müzakerat teferruat üzerinde cereyan etmekte olup üzerlerinde ihtilâf mevcut olan noktaların tesbitine matuftur. Bu nokalar üzerinde itilâf hasil olunca Tevfik Rüştü. B. ile Yunan sefiri arasında müzakerata başlanacaktır.

Tevfik Kâmil B.

m. Fokas

Ankarada meselelerin teknik müzakeresi devam etmekte bulunduğu cihetle netice hakkında ne bedbinane ne de nikbinane hiç bir tahminde bulunulamaz.

KOMİSYON MEHAFİLİNDE NE DÜŞÜNÜLÜYOR?

Ankarada Muhtelit mübadele Komisyonu Türk heyeti murahhasası reisi Tevfik Kâmil beyle Yunan ikinci murahhası M. Fokas arasındaki müzakeratın inkitaa uğradığı bildirilmekte idi. Bu hususta komisyon mehafilinde hiç bir malûmat mevcut olmadığı gibi böyle bir inkitaa da ihtimal verlimemektedir.

Eefvik Kâmil beyle M. Fokas şimdiye kadar halledilemiyen mesaili mevcut muahedeler ahkâmına tatbiken halletmek için müzakeratta bulunuyorlardı. Bu mesai neticesinde şimdiye kadar bir çok formüller bulunmuş ve bu zamana kadar intaci kabil olmayan bazı mesail halledilmişti. Mevcut muahadeler hükümlerine nazaran intaç olunamayan meselerler Hariciye vekilimiz Tevfik Rüştü beyle Yunan sefiri M. Polihronyadis arasında yapılan temaslara terkedilmekte idi.

Mektepliler müsabakası

35 inci hafta

Mektepliler müsabakası 34 üncü hafta birinciliklerini sırasiyle kazananlar:

1 — Galatasaray Lisesinden Muzaffer Cevdet B.
2 — Darüşşafaka Lisesinden: Ali Mazhar B.
3 — Darüşşafaka Lisesinden: 964 Abbas B.
4 — Darüşşafaka Lisesinden: 880 Kerim B.
5 — Darüşşafaka Lisesinden: 902 Fuat B.

Bu Beyler bugünden itibaren gazetemize müracaatla ikramiyelerini alabilirler.

35 inci hafta

35 inci hafta başlamıştır. Önümüzdeki Perşembe akşamına kadar gazetemizde çıkacak haberlerden haftanın en mühim haberini seçip Cumartesi günü müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Emir geldi

Gayri mübadillere tevziat başlıyor

Maliye vekâleti 100 bin lira tahsis etti

Gayri mübadillerden emlâk ve erazı sahibi olanlara tevziat yapılması için Maliye vekâletinden cemiyete emir gelmiştir. Bu husus için vekâlet avans olarak "100" bin lira tahsis etmiştir. Bu miktar bilahara alâkadarlara verilecek olan bonolar üzerinden bir nispetdahilinde indirilecektir. Tevziat dosyaların tetkiki bittiği takdirde nihayet 15,20 güne kadar başlanacakır.

Teftiş, tetkik

Adliye müsteşarı şehrimize geldi

Avukatların adedi tahdit edilmiyecektir

Adliye müsteşari Ferit bey dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Ferit bey doğru adliyeye gelmiş ve Kenan beyi ziyaret le bir müddet konuştuktan sonra adliye müfettişlik dairesine çıkmıştır. Müsteşar B. burada adliyeci arkadaşlarının ziyaretini kabul etmiştir. Ferit B. bu meyanda kendisile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— İstanbula adliyeyi teftiş ve tetkik için geldim. Bu tetkikin ne kadar devam edeceğini bilmem.,,

—Müstantik Hikmet B. hakkında İstanbulda cereyan ve Ankaraya intikal eden tahkikat ni hayet buldu mu?

Ferit Bey

—Hayır. Tahkikat devam ediyor.

Ferit B. avukatların adedinin tahdit edileceği rivayeti ve adlî müşavirlerle 12 ada meselesi hakkında şu şekilde izahatta bulunmuştur:

— Avukatların tahdit edileceği rivayeti asılsızdır. Vekâlet böyle bir şey düşünmüş bile değildir. Ticaret kanununun bazı maddelerinin tadil edilmesi rivayeti de asılsızdır. Kanunlarımız ihtiyaçata göre ve uzun tetkiklerden sonra kabul edilmiştir. Tebdili hiç bir veçhile varit değildir.

Adlî müşavirlerin resmî hiç bir sıfatları kalmamıştır. Bugün Adliye vekâletinin birer memurudurlar.

Adliye vekili beyefedinin 12 ada ihtilâfı dolayısile Lahey divanı adâletine gideceği hakkında kat'î bir şey bilmiyorum,,.

Vali vekili Ankarada

ANKARA, 4 (Telefonla) — Vali Muhiddin B. bugün şehrimize gelmiştir. Burada birkaç gün kalacaktır.

Çekirge kongresi

ANKARA, 4 (Telefonla) — Çekirkę kongrasına iştirak için ziraat müdür umumî muavini Tefik B. Küdûse gitti.

Gazi ve inkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahmut

— 42 —

Büyük Reisimizin Refet Paşadan aldığı mühim bir şifre.

Refet Paşadan 20 T. sani 38 de aldığım şifre telgrafnamede:

"Abdülmecit Efendi muharrerat zirinde: (Halifei resulûllah, Hadimülharemeyinşerifyen) tabirinden sonra da «Abdülmecit ibni Abdülâziz han» imzasını da kullanmıştır,, diyordu.»

* * *

Halife Abdülmecidin, böyle bazı küçük imkânlardan, fırsatlardan istifade yollarını aradığı, büyük Gazinin asla nazarından kaçmıyordu. Böyle bir zat ve makamın — ne şekil ve salâhiyette olursa olsun — memlekette yaşamasına esasen taraftar değildi. Bütün bu müsamahaları vakit kazanmak ve Hilâfete taraftar olan bazı mebus hocaların ve mutaassıp hoca kafalı bazı mebusların vaktından evvel kinlerini tahrik etmemek için yapıyordu. Ancak bu müsamahalar, muzir bir dereceye varmak istidadını gösterdiği zaman elbette harekete ve mukabeleye geçecekti...

Abdülmecit Gazi'nin yaptığı ikazı dinlememisti. «Halifei müslimin,, yerine «Halifei Resulûllah» demekle mevkiine daha büyük bir imtiyaz vereceğini zannetmişti. Babasının ismi münasebetile de (Han) unvanını kullanmaktan vaz geçememişti. Bundan başka birtakım mütalâalara istinaden Vahdettin hakkındaki beyanattan da sarfı nazar edeceğini bildirmişti. Buna sebep olarak ta "Aharın ef'ali rediesini mevzubahsetmek suretile bile olsa, bu kabil beyanatın meslek ve seciyesine giran geleceğinin derkâr bulunduğunu,, söylüyordu. Beyannamede İstanbulun «Darülhilâfetülâliye» olduğu itina ile mukayyet bulunuyordu.

Bütün bunları tafsilâtile nakleden Gazi Hazretleri, büyük nutkunda demişti ki

"Ehemmiyetsiz teferruat gibi telâkki edilmesi mümkün olan bu izahatmla anlatmak istediğim esas nokta şudur; Ben saltanatı şahsiyenin ilgasından sonra başka unvanla ayni mahiyette bir makamdan ibaret masi lâzımgelen Hilâfetin mülga olduğunu kabul ediydum. Bununda münasip zam ve fırsatta telâffuzunu tabiî luyordum. Halife intihap onan Abdülmecit Efendinin hakikatten büsbütün gafil olduğu iddia olunamaz.

Bahusus kendisinin Hal unvanile icrayı saltanatı esb ve şeraitini ihzar edebilecekleni tahayyül edenlerin mevcuyeti düşünülürse, muhatabın zın ve tabiî taraftalarının saf ve gafletine zahip olmak asla iz olmazdı!,,

Ankarada, Büyük Millet Mlisinde 18 Teşrinisani 38 tarihinde inikat eden hafi celse mzakeratı tarihî bir mahiyeti hizdir. Bu celsede Halifenin itihabı mevzuu bahsolmuştu Mecliste bu meseleyi çok mhim telâkki edenler, ona haya bir ehemmiyet ve mahiyet atfdenlerin adedi az değildi. Melus hoca efendiler, Hilâfet mselesini kendi salâhiyet ve ilinleri dahilinde farzettiklerinde çok dikkatli, pek asabiyetli bulunuyorlardı. Adeta büyük bir günah işlemekten içtinap edgibi, korku ve tereddüt içinde çırpınıyorlardı.

Vaziyetin hulâsası ve o gü Meclis muhitinde esen havanın mahiyeti şu idi:

Bir Halife kaçmış.. Onhal'etmek yenisini intihap eylmek lâzım. Sonra yenisini İstanbulda bırakmayıp Ankaraygetirmek, milletin başına geçmek mevzuu bahs.. Gûya Halifenin firarı yüzünden bütü Türkiyede, bütün İslâm âlemde bir teşevvüş vukua gelmveya gelecekmiş... Onun iççok esaslı tedbirler alınmaimiş...

Bundan başka: Halife olcak zatin sıfat ve salâhiyeti olacak?... Herşeyden evvel bnu tespit etmek lüzumuna kaolan ve millet kürsüsünden omusırrane teklif eden hatiplede eksik değildir.

(Devamı var.)

Sırasına göre

— Çok sıkışık vaziyetteyim, amman bana yüz lira borç ve
— Veremem, borç dostluğu ihlâl eder...
— Seninle hiç bir dostluğumuz yok ki...

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Japon hey'eti Londra'da

İhtilâf ihtilâf üzerine!

ransızların verdiği muhtıra aris ve Londra arasındaki ihtilâfı bir kere daha ortaya koydu

ıhtelbahir meselesinde de Amerika ile Japonya arasındaki ihtilâfın halledilemediği anlaşılıyor..

ondradan yazılıyor: — Bahıhdidi teslihat konferansı ıda toplanacak, küşat memini bizzat Kral yapacak. asimin ihtişamı için hiç bir len geri kalınmıyacak... . Bunların hepsi iyi. Fakat nsız hükûmetinin ahiren dra kabinesine yolladığı ıtıra herhalde neşe ve şeta son derece arttıracak bir değildir. Konferansın içtitarihi yaklaşırken Paris ûmetinin böyle bir teşebte bulunması, esasa ait pek mesailde ihtilâf mevcut ığunu gösterir. Bu müşkün mevcut olduğunu kimse ıamıyordu. Fakat gene tanmesi, bu ihtilâfların nasıl edileceği hususundaki me ve endişeleri arttırdı.

ansız hükûmetinin bu muhsı matbuatta neşredildi. ıtırada Kellog misakına isden değil de Cemiyeti akı misakına göre noktai nanı izah eden Paris kabineKellog misakının tatbikatıhit teferrüatın tanzim edilliği fikrindedir. Fransa det istiyor ki:

- Biz bu misakı yaptık. Bu iyi bir şey. Fakat imzaladevletler için hâlâ kâfi bir inat olamamıştır. LâkinCe-

Macdonald *M. Burand*

eti akvam misakı, birçok sanlara rağmen, devletlerin niyetini temin için kâfi bir teşkil edebilir.

Fransızlar ortaya yeni de e bile herhalde münakaşa usu açacak bir iddiayı ortı atmış oluyorlar.

Denizler serbest olmalı...

ransız nazariyesine göre izler serbest olmalı. Muhaz zamanında bitaraflarım izlerden istifadesi tahdit eemeli. Fransızlar Londra feransına iştirak etmiyecek ı irili utaklı diğer devletler ına da söz söylemek istetir. Konferans haricinde kak devletleri memnun edebir esas bulunması lüzumuhsas ediyor. Fransız hükûi harp gemilerinin sınıfları ahdit yerine umumî bir toyakûnu tayin edilmesi fiıdedir. Her devlet bu muay yekûn dahilinde kendi ıtaç olduğu gemiyi yapmaserbest kalmalı... Hulâsa nsa hükûmeti kendinin uta müstemlekeleri olduğuleri sürerek ihtiyacı olan ilerin intihabında serbest nak istiyor

Japonlar da geldi...

Londra konferansında Japonyayı temsil edecek heyet evvelâ Amerikaya gitti, orada görüştü, şimdi de Londraya geldi. Japonlar tahtelbahir taraftarıdırlar. Fakat Japon heyeti bu hususta Amerikalıları ikna edememiş görünüyor. Ja-

M. Hover

pon heyeti reisi M. Vakatsuki beyanatında diyor ki:

— Uzun bir seyahattan sonra Londraya geldik. Amerikada salâhiyettar olanlarla görüş tüğümüze memnunuz. Henüz konferansın toplanmasına vakıt var. Onun için burada da salâhiyettar olanlarla görüşeceğiz. Konferansın mesaisi için yol açmağa çalışacağız. Gerek Japon milleti, gerek Japon hükûmeti konferansın müvaffakiyetle neticelenmesini bekliyor. Yalnız tahdit değil donanmaların azaltılması da lâzımdır. Japonya, İngiltere veya Amerika donanmalarından daha az bir bahrî kuvvetle iktifâ edecektir. Yeğâne istediğimiz şey kendi imperatorluğumuzun müdafaasıdır. Kimseye tecavüz etmek istemeyiz."

Beş devlet arasında toplanacak olan bu konferansın pek çetin ihtilâflarla karşılaşacağını tekrara lüzum yoktur. Konferans toplanmadan evel alâkadarlar arasında görüşülerek mümkün olduğu kadar zemin hazırlamak faideli olacaktır. Onun için Fransız başvekili M. Tardieu de konferans toplanmadan evel Londraya gelerek M. Mac Donald ile görüşecektir. İhtilâfların büyüklüğüne rağmen bu konferansın bir şeye karar vermeden dağılacağına kükmetmek doğru olabilir mi?... Meselâ Fransız muhtırasından anlaşılıyor ki birçok hayatî addettiği mesailde Paris in noktai nazarı diğer devletlerde ayrıdır. Lâkin konferansın müspet bir surette iş görerek mesaisini intaç etmesi lüzumunda Fransız hükûmeti de son derece alâkadardır. Londra konferansının asıl maksadı, ileride İsviçrenin Cenevre şehrindeki ihzarî tahdidi teslihat komisyonunda takip edilecek yolu tayin etmektir. İhzarî komisyondan sonra umumî bir konferans toplanacaktır. Bu gidişle tahdidi teslihat lâkırdıları daha senelerce uzayip gideceğe benziyor. Şimdiki halde 930 senesi için Londra konferansı var. İşte bunun bir iş görmesi merakla bekleniyor...

Felemenkte

Gene tamirat

İkinci Lahey konferansında neler görüşülecek?

Umumî içtimadan sonra iki komisyon teşkil edilmiştir

M. Jaspar

LAHEY, 3. A. A. — Konferans, 19 devletin murahhasları hazır olduğu halde saat 11 de M. Jasparın riyasetinde resmen açılmıştır.

M. Jaspar'ın nutku

LAHEY, 3. A. A. — M. Tardieu, bu sabah M. Snovden ile görüşmüştür. İki hükûmet adamı Young plânının başlıca noktaları hakında tam bir itilâf hasıl etmişlerdir. Konferansı içtimaa davet eden 6 devletin murahhasları çalışma usulünü kararlaştırmak üzre toplanmışlardır. Bundan sonra ilk umumî celse akdedilmiştir. M. Jaspar, söz alarak; konferansın vücude getireceği eserin tamamlanması mülâhazasile davet edilmiş olan Avusturya, Macaristan ve Bulgaristan mümessillerini de selâmladıktan sonra, ilk konferansın müşkil dakikalar geçirmiş olduğunu hatırlatmış ve bütün murahhasların kuvvetli bir sulh arzusu ile ve bir mükarenet usulünü temin etmek emelile mesaiye tekrar başlamak azim ve niyetinde bulunduğunu söylemiştir.

M. Jaspar, Birinci konferans bittikten sonra ikinci toplanma için ihzarî mesaiye gayret ve salâhiyetle devam edildiğine dikkati celbetmiş, murahhaslardan vazifelerini biranevel ikmale çalışmalarını istemiş, çünkü bunlardan bir çoğunun umumî sulh meselesinin başka safhalarını tetkik edecek mühim içtimalara iştirak mecburiyetinde bulunduklarını kaydeylemiştir.

Bu nutuk, derhal İngilzceye tercüme edilmiştir. Umumî içtima saat 17.30 da tatil edilmiştir. Bir çeyrek sonra murahhaslar hususî bir toplanma yapmışlardır. Bu içtima esnasında iki komisyon teşkil edilmiştir. Bunlardan biri Almanyaya, diğeri şarka ait tamirat meselelerile meşgul olacaktır. Young plânile alâkadar devletlerin murahhaslarından mürekkep olacak birinci komisyona M. Jaspar öteki komisyona M. Loucheur riyaset edeceklerdir. Leh murahhası M. Morozovski 31 Teşrinievvel tarihli Alman-Leh itilâfını bu içtimada tevdi etmiştir. M. von Kürtius bu tebliğin bu içtima ile ne gibi bir alâkası olabileceğini anlayamadığını söylemiştir. M. Jaspar, itilâfın tevdiini kaydettiğini,bunu ileride tetkik edeceğini beyan etmiştir. Bundan sonra Alman tamiratı meselesini tetkik ile mükellef komisyon ilk içtimaını akteylemiştir.

Bugün

Almanlar Amerikalılarla uyuştu!

İkinci Lâhi konferansı toplanmadan evvel Almanya hükûmeti daha çabuk davranarak Amerikaya tediyesine mecbur olduğu paraların tesviyesi için bir itilâf aktine muvaffak oldu. Bu itilâf, Young plânı diye şöhret kazanan tamirat plânını bir çok noktalarda tadil ettirecektir. Tamirat hesabına Almanyanın vereceği paralar hep yeni tesis edilecek tediyat bankası vasıtasile olacak. Halbuki Amerika - Almanya itilâfı mücibince Berlinden yollanacak paralar doğru Amerikaya gidecek.

Bu itilâf pek tabiîdir ki para işlerinden çok iyi anlayan Almanlarla Amerikalılar arasında bir çok hesaplara göre yapılmıştır. Fakat sırf millî bir itilâftan başka bir şey değil gibi görünen bu süreti tesviyenin bir de siyasî manası olduğu Alman gazetelerinin neşriyatından anlaşılıyor.

Alman metbuatının bu itilâf etrafındaki neşriyatı bunu çok iyi bulmakla hulâsa edilebilir. Çünkü Amerika, Almanya ile tamirat parasının tediyatında ayrı bir itilâf aktetmesi Amerikayı diğer alacaklılardan ayırmış oluyor.

Almanlar bundan sonra alacaklıları arasında Amerikanın bulunmıyacağını düşünerek sevinçlerini saklamağa lüzum görmüyorlar. Alacaklılar müttehit bir cephe teşkil ettikleri için Amerikanın bu cepheden ayrılmasile Young plânının tadili lâkırdıları da çıkmış oluyor. Daha şayani dikkat olan bir şey varsa o da bir Alman gazetesinin ortaya attığı şu mülâhazadır:

«Amerika böyle ayrı bir itilâf aktetmekle tesis edilecek tediyat bankasının iyi işliyeceğine itimadı olmadığını gösterdi .»

Young plânı ve tediyat bankası etrafında sarfedilen kâğıtla mürekkebi acaba tamirat meselesinin içinden çıkmak için oğraşan diplomatlarla bankalar hesap etmiş midirler?..

Ne tauhaf bir bina ki bir yerine fazla yaslanınca öbür tarafı da birlikte çöküyor.

Amerika böyle ayrılınca acaba diğer alacaklılar ne yapacaklar ..? Onlar da müstakbel tediyat bankasına güvenemiyecek Almanyadan doğrudan doğruya mı para almanın çaresine bakacaklar?. O halde tamirat meselesi yeniden müzmin şeklile dönüp gelecektir. Almanya taahhüdatını elinde olmayarak ifa etmezse gene asker gönderip bir kısım toprağını işgal etmeğe Fransanın hiç bir zaman hakkı olamıyacağını yazmağa başlayan Alman gazetelerinin ağzına bakılırsa istikbalde tamirat meselesi etrafında daha pek çok kâğıtla mürekkep sarfedileceği anlaşılıyor .

Fakat keşki iş bundan ibaret kalsa .....

Millî kongre ne olacak?

İngiliz valii umumisi etrafına bakıp gülüyor

Londradan yazılıyor: — Lahorda toplanan Hindistan ittihadı kongresinin aldığı vaziyet İngilizleri hiç memnun etmiyor. Hindistan millîcileri tam bir istiklâl istedikleri gibi millî metaliplerinden hiç fedakârlık etmiyorlar. İngiltere ile her türlü münasebatı kesmek umumî grev ilân etmek kararı âleyhindeki bir takrir reddedilmiştir.

Mutediller ekalliyette kalmışlardır. Millî prensiplerinden hiç fedakârlık etmiyenlerle mutediller arasında bir ayrılık çıkması muhtemeldir. Bu takdirde Lahor kongresi akamete uğrayacağa benziyor.

Sui kasttan kurtulan valii umumîye Hindistanın her tarafından tebrik telgrafları geldiğini İngiliz gazeteleri yazıyor .

Faşizm âleyhtarları

PARİS, 3. A. A. — Faşizm âleyhtarlarının geçenlerde vücuda getirmiş oldukları gizli tertibatın zahire çıkarılması neticesi olarak Cote-d'Azür de ve Alp hududunda birçok yerlerde taharriyat yapılmıştır.

Ingilterede

Harp gemisi

Bahrî tahdidi teslihat konferansı ve Japonya

Japon murahhası büyük gemilerin azaltılmasına taraftardır

LONDRA, 3. A. A.— Bahrî tahdidi, teslihat konferansına iştirak edecek Japon başmurahhası M. Vakatsüki, gazete muharrirlerinden birine vaki olan beyanatında Japonyanın büyük harp gemillerinin azaltılmasına taraftar ve bunların kullanış müddetinin uzaltılmasına hazır bulunduğunu M. Vakatsuki Japonyanın tahtelbahirlerin kaldırılmasını hiçbir veçhile arzu etmediğini söylemiş, mamafi, bunların hacimlerinin tahririne matuf herhangi bir teklifi memnuniyetle karşılayacağını teyit eylemiştir.

Murahhas heyet âzası bahrî konferansın vereceği kararların — ne şekilde olursa olsun — derhal fiil sahasine çıkacağı zannında bulunmaktadır.

Prens dö Gal

LONDRA, 3. A. A. — Prens dö Gal, cenubî Afrikaya gitmek üzre vapura binmiştir.

İngiltere - Rusya

LONDRA, 3. A. A. — Sovyetlerin İngilterde ve İngiltereye tabi yerlerde propaganda yapmaktan vazgeçmek hususundaki teahhütlerini ihlâl etmeleri üzerine İngiltere ile Rusya arasında yeni bir buhran çıkmasından korkulmaktadır.

Japonyalı bir hanım

Londradan yazılıyor: — Bahrî konferans için buraya gelen Japon heyetinin reisi âmiral Takarabenin zevcesi burada büyük bir hüsnü kabul ile karşılandı. Gazeteciler kendisile görüştü . Madam Takarabe Avrupalı hanımların kıyafetine taraftar değildir:

— Kendime lâzım olan esvapları Tokyodan getirdim. Fakat bunların Londra modasına uymıyacağından korkuyorum. »

Madam Takarabe İngilterede kadınların hürriyetine dair kendisine verilen izahatı dinleyince:

— Nasıl, demiş, bir İngiliz kızı anasının, babasının intihap ettiği bir kocaya varmamak hürriyetine malik midir ..?

Amiralin zevcesi buna hayret ederken zevci imdadına yetişerek demiştir ki:

— Refikamın Japonyada bir çok İngiliz hanımlarından ahbabı vardır. Kendisi İngiliz kadınlarını çok takdir eder .

Madam Takarabe son söz olarak demiştir ki:

— İngiliz kadınlarının sadeliğini çok beğenirim. Pek az podra kullanıyorlar ki bu da hoşuma gidiyor ...!

Mısırda

Milliyetcilerin zaferinden sonra

LONDRA, 3. A. A. — *Daily Express* Mısır muhabiri gazetesine gönderdiği bir mektupta milliyetçilerin intihabatta kazandıkları kahir müzafferiyetten istifadeye çalışacaklarını, bu hususta Hint vakayiinden cesaret alacaklarını ve âğlebi ihtimale göre silâh taşımak ve üstü açık yerlerde içtimalar yapmak hakları da dahil olduğu halde günden güne artacak müsaadeler istiyeceklerini yazmaktadır.

Son Haberler

İren kazalarına karşı

Devlet demir yolları müdürü umumisinin beyanatı

Son kazadan 4 memurun mes'ul olduğu anlaşılıyor

Ankara, 4 (Telefonla) — Geçenlerde husule gelen şimendüfer kazası dolayısile mes'uller hakkında Devlet Demiryolları idaresince yaptırılan tahkikatı ikmal edilmiş ve bugün evrakı talikikiye Devlet Demiryolları müdiri umumiliğine verlimiştir. Bu mesele etrafında yaptığım tahkikatta kazadan dolayı 4 memurun mes'ul telakki edilmekte olduğunu öğrendim. Bu memurların ikisi makinist, biri hareket memuru diğeride aynı katarın ser memurudur.

Evarakı tahkikiye müdüriyeti umumiyece henüz tetkike başlanmamıssa da kazaya makinistlerin dikkatsizliği neticesinde trenin durması muayyen olan yerden 6 metrelik mesafe ileride bulunması sebebiyet verdiği anlaşılmıştır. Bn mesele hakkın da Demiryolları umum müdürü Haşim B. dedi ki

Bu kazadan dolayı memurlara ancak dikkatsizlik isnat olunabilir. Bu da bittabî mucibi tecziyedir Fakat bir tecrübesizlik ve acemilik mevzubahsolmazMeselâ kazaya sebebiyet veren makinist idarenin 15 senelik makinisidir. Esasen bizim idareye alğımız memuru br çok staj ve tecrübe kanallarından geçirdikten ve onun kabiliyet ve malumat tecrubelerini kâfi derece ölçmedikten, kanaatı lâzıme edinmedikten sonra o memuru mes'ul mevkie çıkarmak pirensipimiz hilâfıdır.,,

Müdiri umumi B. ilâveten bu gibi kazaların olmaması esbabını daima araştırmakta bulunduklarını, kazalara dikkatsizlik le sebebiyet verenlerin ağır surette tecziye edileceklerini söyledi.

Gümrük kanunu

ANKARA, 4. A. A. — Bugün Büyük Millet Meclisinde kabul edilen gümrük kanununun 43 üncü maddesinin tadili hakındaki kanuna nazaran gümrüklere gelen tüçera eşyası, gümrük idarelerinin bulunduğu binaların dahil ve haricindeki ambarlarda bir sene ve yolcu eşyası iki aydan ziyade bırakılmaz.

Antrepolar ile çifte anahtarlı hususî ambarlarda bu müddet üç sebedir, fevkalâde hallerde bu müddet icra vekilleri kararile uzatılabilir. Esasen antrepo iken herhangi bir sebeple ambara çevrilmiş olan mahallerdeki eşya dahil antrepo müddetinden temamen istifade eder.

35 inci maddede gösterilen müddetlerden ziyade gümrüğün dahil ve haricinde ve antrepolarda kalan tüççar eşyası ile yolcu eşyası ait olduğu kayit ve evrakta yazılı izahat veçhile gümrük idaresince müfredatile ilân edildikten sonra gümrük memurlarından teşkil olunacak bir heyet tarafından müzayede ile satılır. Çabuk bozulmak ve telef olmak tehlikesine maruz bulunan veya saklanma-sı tehlikesi veya masrafı olan eşya 35 inci maddede gösterilen müddetlerin bitmesinden evel eşyayi getiren sefineler acentalarına ve şimendifer idarelerine veya nakliye vasitalalerini tutanlara haber verilecek ı sahiplerine veya onların yer yukarda gösterile nşartlarla satılır.

İhaleden evvel eşya sahibi müracat ederek gümrük resmini vesair vergi ve resimleri öderse eşyası kendisine verilir. Birinci ve ikinci fıkralar mucibince satılan eşyanın tutarından evvelden gümrük resmi sonra sırasile para cezasından alacağı olanların hakkı ardiye vezin ücreti devlete ait resimler, vergiler ve para cezasının geri kalan kısmı alınıp irat edildikten sonra üst tarafı kalırsa Emanet hesabına alınır, ondan sonra bu paradan gene sırasile rıhtım, iskele resmi, nakliye ücretleri navul ve belediye ye ait resimler verilir. Emanete alınan para bunların hepsini temamen ödemeğe yetişmediği halde alacaklılara garameten dağıtılır. Bu ücretler ve sairenin temininden sonra geriye para kalırsa sahiplerinin müracaatlarından kendilerine verilmek üzre emante hesabında saklanır. Müzayedeye konulan eşyanın müzayede bedeli hiç olmasza gümrük resmini ödemek şarttir. Müzayede bedeli gümrük resmini tamamen ödeyebilecek miktara yetişmezse o eşya ecnebî memleketlere gönderilmek şartile alıcısına satılır. Bu suretle dealıcısı çıkmıyan eşya hastaneler ve hayırlı cemiyetlere elverişli olduğu takdirde piyasalarda satılmak şartile bedelsiz ve resimsiz olarak verilir. Hayırlı müessesele rn işine yaramaz veya yukarda ki şart temin edilmemişse eşya imha olunr. Gümrüklerle antrepolarda bulunup 928 senesi sonuna kadar kanunî müddeti - ni geçirmş olan eşya bedelinin gümrük resmini ödemesi şartı gözetilerek satılır.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Zonguldak Yüksek maden Mühendis mektebi

Yeni talimatname mühim ahkâmı ihtiva etmektedir

ANKARA, 4 (Telefonla) — Zonguldak yüksek maden mühendis mektebi talimatnamesinde tadilât yapılmıştır. Bu tadilâta göre Türkiye Cümhuriyeti tebasından olmıyanlar ancak iktısat vekâletinin müsaadesile mektebe kabul olunacaklardır.

Mektebin herhangi bir sınıfında bilâmazeret terfi edemiyenler ihraç olunurlar. Ancak mektebin bir senelik ücretini tesviye etmek istiyenlerin ayni sınıfta bir sene daha devamlarına müsaade olunabilir. Terfi sınıf edemiyenler ertesi sene için ücreti vermediklerinden dolayı mektebe devamlarına imkân kalmamış olanlar, ikinci seneden üçüncü seneye terfi edemiyenler maddenlerde çavuş, üçüncü sınıftan dördüncü sınıfa terfi edemiyenler de baş çavuş, dördüncüde terfi edemiyenler madden fen memuru tastiknameleri alacaklardır.

Askerî irtişa lâyıhası mecliste

ANKARA, 4. *(Telefonla)* — Bugün müdafaayı milliye encümeni meclise tahdim edilen askerî irtişa lâyihasını müzakere etti. Bu lâyiha sivil memurlar hakkındaki lâyihanın esaslarını aynen ihtiva etmektedir.

İstihsal kabiliyetimizi tezyit için

ANKARA, 4. *(Telefonla)* — İktisat vekâleti tarafından iştihsal kabiliyetimizin tezyidi için hazırlanmakta olan projelerin tedkikatına devam ediliyor. Bugün iktisat vekili Beyin nezdinde vekâlet erkânı toplanarak müzakerelerine devam etmişlerdir.

İstanbul limanının faaliyeti azaldı mı

Gerek liman şirketi gerek ticareti bahriye müdiriyeti muamelâtın çoğ dığında müttefiktir; yalnız transit muamelesinde fikirler ayrılıy

İkisinden hangisinin istatistikleri doğrudur?

Hamdi Beyin yeni beyanatı

Zeki B. limanda faaliyet artmakla beraber transitin azaldığında musirdir..

Ticaretibahriye müdiri hükûmete bir rapor verecektir

Liman şirketi müdürü Hamdi Bey

İstanbul Ticareti bahriye müdiriyeti tarafından limanımızın 1929 senesi zarfındaki faaliyeti hakkında hazırlanan rapor ortaya mühim bir mesele çikardı ve bazı dedikoduları mücip oldu.

Bu raporda, limanın umumî faaliyeti artmakla beraber transit süretile Boğazlardan geçen gemilerden limanımıza uğrayanların miktarı azaldığı ileri sürülerek bunun tezyidi çareleri de gösterilmektedir. Liman şirketi müdürü Hamdi Bey ise Ticareti bahriye müdüriyetinin bu hususta yaptığı istatistiklerde bir yanlışlık olduğu ve şirketin istatistiklerine nazaran vaziyetin mücibi memnuniyet olduğu kanaatindedir.

Hamdi Bey dün bir muharririmize demiştir ki:

— Vakıa henüz elimizde 929 senesi liman faaliyetini tam surette gösteren istatistikler yoktur. Bunlar bir aya kadar ikmal edilecektir.

Ancak mevcut olan geçen senenin 11 aylik istatistikleri hakikata yakın bir fikir vermeğe kâfidir.

Limanımıza uğrayan ve transit suretile geçen bütün gemilerin tonaji yekûnu 929 senesinde, son ayın tahminî miktarile birlikte 9,789, 719 ton olup 1928 senesine nisbetle 450,000 kadar fazlalık vardır ki bu tezayüt yüzde altı buçuğu mütecavizdir.

Ticareti bahriye müdürü Zeki Bey

Bu umumî yekûndan 5,215,000 tonu limanımızda muamele yapan gemilere aittir.

Son senede, bu kısımdaki tezayüt 189,000 tondur.

Limana hiç uğramadan geçen gemilerin tonaji 1928 de 4,312,000 iken geçen sene 4,574,000 tona çıkmıştır.

Zikrettiğim rakamlar limanın 929 faaliyetinin normal bir şekilde olduğunu teyit etmektedir.

Limanın ithalât, aktarma eşya, vapurların aldıkları kömür ve su işleri itibarile faaliyeti de artmıştır.

928 de 359,672 ton eşya geldiği halde 929 da 430,433 ton olmuştur ki tezayüt yüzde yirmi nisbetindedir.

Aktarma eşya 929 da 17,560 tona çıkmak suretile yüzde yirmi bir arttığı gibi şu muamelesi de 203,550 tondan 243,385 tona yükselmiştir. Kömür tahmil ve tahliye işleri 928 de 431,429 ton olmasına mükabil 929 senesi ilk on bir ayında 548,261 tona baliğ olmuş ve tezayüt nisbeti yüzde 27 yi bulmuştur.

Pire limanile mukayese

Pireye gelen ve giden gemilerin yekûnu 6 milyon tonu geçiyor. Bunlar hep limanla muamele yapan gemilerdir. Bu itibarla Pire limanındaki hareket İstanbuldan yüzde yirmi kadar fazladır.

Çünkü Pire, bütün Yunan ticareti bahriyesi için bir merkez vazifesini görüyor ve Yunanlıların deniz ticareti bizden yedi sekiz defa daha yüksektir. İthalât ve ihracat itibarile Pire İstanbula müsavidir.

Bilhassa ithalâtı bizden çok ziyadedir. Transit ticaretinde Pire limanı henüz İstanbulun yarısına bile çıkmamıştır. Bilhassa vapurların aldıkları ihracıye kömür ve su işleri İstanbuldaki miktarın ancak dörtte birine müadildir. Son zamanlarda Yunanlılar M. Venizelosun irşadile Pire ile yanındaki Sen Jorj körfezinde bir serbest mıntaka tesisine başlamışlardır.

Bunun transit ticareti üzerinde mühim tesiri olacağını Yunanlılar iddia ediyorlar."

Diğer taraftan Ticareti bahriye müdürü Zeki B. ortada bir sui tefehhüm olduğundan bahsederek şu beyanatta bulunmuştur:

— Biz limanın faaliyeti azaldığını iddia etmedik ki istatistiklerimizde bir yanlış olduğu mevzubahsolsun! Eksiklik, limandan transit geçen gemilerden olup ta bazi ihtiyaçlarının temini için limanımıza uğrayanlarda olduğu cihetle bunun yük almak ve vermek için şamandıra ve rıhtımlara gelip giden gemilerle karıştırılmaması lâzimdir.

Filhakika limanımızda umumî harekât noktai nazarından tezayüt vardır. 928 senesinde liman umum faaliyeti 11, milyon 285,408 ton olduğu halde 929 senesinde 14,000,877 tona baliğ olmuştur.

Bilhassa yeni gümrük tarifesi bunda en mühim amildir.

Limanımıza bilhassa ticarî muamele yapmak üzre gelen gemilerle hiç durmadan Boğazlardan geçenler artmış, fakat, erzak, kömür ve saire gibi ihtiyaçlarını temin için limana uğrayan gemi miktarı tenaküs etmiştir."

Zeki Bey bu tenakküsün esbahı hakkında ketumiyeti muhafaza etmektedir.

Yakında hükûmete tevdi edilecek olan raporda, transit işlerinin tezyidi için kontrol, gümrük ve diğer bazı resmî işlerde alâkadarlar için daha ziyade kolaylık temin edilmesi lüzumundan bahsedilmektedir. Zeki Bey, liman muamelâtında liman şirketinin mümkün olanı yaptığını ilâve etmiştir.

Hükûmet tarafından almacak esaslı tedabirle transit işlerinin artması muhtemel görülmektedir.

Bugün kar yağması muhtemel

Karadenizde şiddetli fırtına hüküm sürüyor

Nimeti hüda motörü batmış mürettebatı kurtarılmış..

Evvelki gece hava birdenbire gene bozuldu. Sı[illegible] bir poyraz esmeğe ve şiddetle yağmur yağmağa başladı. Bir kaç gün güzel giden havalar, herkesi bir müddet iç[illegible] avutmuş, ümit lendirmişti.

Dünkü hava kışın hulûl ettiğini hepimize anlattı.

Şiddetli esen rüzgâr, Karadeniz'de de tesiri - Rasatane müdürü Fatin b. göstermiş, şiddetli bir fırtına başlamıştır. Gemiler hareketlerinde müşkilâta uğramakta ve limanlara sığınmaktadır. Fırtına yüzünden Boğaz haricinde bir deniz kazası olmuş, *Nimetihüda* isminde küçük bir motör, dalgaların tesirile batmış, mürettebatı güçlükle kurtarılmıştır. Fırtına dolayısile başka kaza olup olmadığı hakkında henüz limana malûmat gelmemiştir.

Kar yağacağını söyliyen

Anadolu'dan gelen haberler kışın oralarda çoktan başladığını, yağan karın yerde epi yüksel diğini bildiriyor.

Sarıkamış, Erzurum, Malâtya, Van, Gaziayıntap'ta tipili bir halde mütemadiyen kar yağmaktadır. Dün şehrin bazı semtlerinde, bilhassa sabahleyin sulu sepken kar yağmıştır. Derecei hararetin birdenbire düşmesi herkesi telâşa düşürmüştür. Odun kömür depoları dolup boşalmaktadır. Havaların birdenbire soğuması, halkın bu tehacümü karşısında odun ve kömür fiatleri birdenbire bir tereffü göstermiştir. Şehremaneti, baş gösteren bu odun kömür ihtikârına karşı şiddetli tedbirler almalıdır. Havaların bu anî tebeddülü hakkında Kandilli rasathanesi diyor ki:

— "Artık kış hulûl etti denilebilir. Bugün bazı semtlere sulu sepken kar düşmüştür. Yarın şehrimize kar yağması kuvvetle muhtemeldir"

Bu sabah uyandığımız zaman acaba etrafı bembeyazmı göreceğiz?

Kadın terziler toplanamadı

İstanbul kadın terzileri dün Tasarruf cemiyeti merkezinde toplanacak ve millî fabrikalarımızda yapılan kumaş nümunelerinin tetkik edeceklerdi.

Fakat vaktile tebligat yapılamadığı için ne terziler gelebilmiş, ne de nümuneler toplanabilmiştir. İçtima cumaya talik olunmuştur.

Halk kooperatifi

Mahallelerde halk kooperatifleri tesisi için çıkan cereyan gittikçe kuvvetlenmektedir.

İlk büyük kooperatif Kadıköy civarında İhlamurda vücude getirilmiştir.

Maruf bazı zevatın iştirakile teşekkül eden bu kooperatif yalnız bakkaliye mevadi temin etmekle iktifa etmiyerek odun kömür, et ve kışlık sebze de tevzi etmek niyetindedir. Bu suretle yüzde on kadar tenzilât olması muhtemeldir.

Madalyeler kalpmıymış?

Darpane müdiriyeti tahkikat yapıyor

İzmir ticaret odası Darphane müdüriyetine müracaat ederek. İzmir 9 eylûl sergisine iştirak eden tüccarlara verilen altın madalyaların altın olmayıp bakır olduğundan şikâyet etmiştir.

İzmir ticaret odası gerek geçen seneki ve gerek 927 snesindeki sergi için tevzi edilen madalyalara sarfedilmek üzre Darphaneye altın göndermiştir. Fakat son zamanlarda bunların bakır üzerine kaplama olduklarını görmüştür. Darphane müdürü bu mesele hakkında bir muharririmize demiştir ki

— Böyle bir şikâyet vakidir. Tahkikat yapıyoruz. Madalyalar tahlil edilecektir.,,

Bu mesele etrafında İzmir gazeteleri şu malûmatı vermektetirler.

İzmir 9 eylûl sergisinde mal teşhir edenlere 927 ve 928 senelerinde verilen madalyalardan birinin altın değil, bakır olduğu hakkında İzmir Ticaret odasına bir müracaat vaki olmuştur.

Hadiseden haberdar olur olmaz derhal tahkikat ve tetkika-

9 Eylûl sergisi madelyeleri

ta başlıyan İzmir ticaret odası bakır olduğu ileri sürülen 927 senesine ait madalyayı mütead dit kuyumculara göstererek mu ayene ettirmiş ve neticede madalyanın iddia edildiği gibi bakır olmadığı, halis Türk lirası altınından mamul olduğu anlaşılmıştır.

Madalyanın bakır olduğunu Ticaret odasına bildiren Kavrukzadeler müessesesidir. Müessese, her nasılsa yere düşen madalyanın üzerinden ince bir yaprak altının fırlamasından şüphelenerek Ticaret odasına böyle bir müracaatte bulunmuş ve keyfiyetin tahkikini istemiştir.

Isveçli misafirler

Gemi süvarisinin teşekküratı

Geçenlerde limanımıza gelen İsveç mektep gemisinin süvarisi buradan ayrılırken vali vekili Muhiddin beye telsizle atideki telgrafı göndermiştir:

"Türk sularından ayrılırken egrek şahsım, gerek İikinci Oskar gemisinin zabıtan ve mekteplilerile mürettebatı namına gördüğümüz hararetli hüsnü kabulden dolayı zati alinize beyanı teşekkür etmeği bir vazife addederim. Samimî teşekküratımızın kabulünü ve askerî, mülkî mekamata, İstanbulun muhterem halkına, Heybeli deniz mektebine, millî müzelere G. S. klübüne ve mürettebata meccanen rehberlik eden Tuta seyahat acentesine teşekküratımızın bildirilmesini rica eylerim."

İhracat meselesi ne oldu?

Rusyaya ihracat işleri bir türlü düzelemedi

Portakal tacirlerile beraber diğer tacirlemizde müşterek

Rusyaya ihracat şirketinin faaliyete geçmemesi yüzünden çıkan kriz devam etmektedir. Portakal tacirleri, yolların ortasına gelişi güzel yığılmış olan 25,000 sandık malı satabilmekle uğraşmakatadırlar.

Fakat şehrimize, Rusyaya ihraç için getirilen portakallar o kadar çoktur ki, bunları yalnız İstanbulun değil diğer şehirlerimizin bile istihlâk etmesi imkânı olamadığı söylenmektedir. Bu vaziyetten bütün ihracat tacirlerimiz müteessirdir.

Derilerimiz ihraç edilmemiştir. Zeytinlerimiz İstanbul piyasasına yığılmıştır, İiman ve mandalinin vaziyetide aynidir.

Arkos şirketi bu ihracat işini taahhüt etmekle beraber vaziyette temamile bigânedir. Yalnız Arkos şirketi portakalcılara müracaatla Odesada teslim olunmak şartile çift sandığı 5,5 lira ya verdiği taktirde hepsini alacağını bildirmiştir. Arkos aynı zamanda vade de istemektedir.

Tezvirat

Tevkifhanede dayak atılmamıştır

Gönderilen mektup biri tarafından uydurulmuştur

Dün bir refikimize "Diyarbekir fırka 17 sertabibi binbaşı Kemal Beyin zevcesi Fikriye" imzalı bir mektup gönderilmiş ve bunda mevkuf bulunan oğlunun dövüldüğünden şikâyette bulunmuştu. Bu hususta yaptığımız tahkikata göre Tevkifhanede bu namıda ne bir mevkuf ve ne de iddia olunduğu gibi bir darp hadisesi vardır. Bilâkis bu Fikriye hanımın hakikî bir isim olmayıp evvelce mevkuf iken ikmali müddet ederek tahliye edilen şahin Nuriye ait bir namı müstear olduğu tesbit edilmiştir.

Diğer taraftan şahin Nuri Tevkifhane müdürü Ziya ve Sergardiyan Galip Beylere tehdit mektubu yazmıştır. Mümaileyh hakkında takibat yapılmaktadır.

Türkiyenin yeni bir haritası

Dünyanın her tarafına yollandı

Amerikadaki millî coğrafya cemiyeti tarafından yeni bir harita vücude getirilmiştir. Bu harita Avrupa ile Şarkı karibe ait olduğu için bizim memleketimiz de gösterilmiştir. Bu haritanın hususiyeti ve ehemmiyeti gösterilen yerlerin kendi halkı tarafından edildiği telâffuz üzerine yazılmıştır. Meselâ şimdiye kadar İngiliz haritalarında "İzmir" «Smyrna» şeklinde yazılır, "Ankara" ya da «Angora» denirdi. Halbuki biz böyle telefuz etmediğimiz için Amerika coğrafya cemiyeti bunun önüne geçmiş, yeni haritasında bizim telâffuz ettiğimiz gibi yazmıştır.

Cemiyetin dünyada 1,300,000 abonesi olduğuna göre bu kadar harita her tarafa yollanmıştır. "National Geographie Society" bu suretle yalnız bizim memleketimize ait isimleri değil diğer devletlerin erazisinde ki yer isimlerini de her türlü yanlışlığa mâni olacak surette tanzim etmekle coğrafya namına büyük bir iş görmüştür.

Mahkemelerde

Deli rolü yapan ka

Mahmut dualar okuyarak m kemeye girdi. Fakat...

Tıbbı adlî raporunda cinnet asa hakikî olmadığı bildirildi

Sahte deli mahkeme huzurunda

Dün sabah ağırcezada delilik rolü yapmak isteyen bir katilin muhakemesine başlandı. Katil öldürmekten ve Hüseyini cerh etmekten maznun bulunmaktadır..

Mahmut mahkemeye kucağında kırmızı bir bohça ve elleri kelepçeli olarak getirildi. Katil maznun mevkiine oturmak istemiyor ve samiine dualar okuyarak bakıyordu. Jandarmalar kendisini zorla oturttular. Muavin Cemil B. müşahede raporunun okunmasını istedi.

Tibbî adlî müşahede raporunda; maznunun cinnet alâimi göstermekte ise de bu hal temaruzî olup hakikî olmadığının bildirilyordu.

Cemil B. maznunun kelepçelerinin çözülmesini bildirdi. Bu esnada maznun kucağındaki bohçayı reis vekili Asım beyin önüne fırlattı ve ilâve etti:

—Reis B. bunlara da bak için de kanlı elbiselerim var..

Mahmut hem söyleniyor hem de duvalar okuyordu.

Müşteki Hüseyinin yarası iltiyam bulmadığı anlaşıldığından teşkili tarafeyn için tebligat ifası zımnında mahkeme 18 kânunusaniye talik olundu.

* * *

Bir sahtekârlık davası

İskân dairesinde cereyan eden garip bir muamele

Dün sabah ağırceza mahkemesinde iskân dairesinde cereyan eden bir sahtekârlık davasının rüyetine başlandı .

Davanın mevzuu şudur:

Şişlide firarî Semerciyana ait metrûk apartmana Emine Yusuf hanım talip olur ve bir istida ile iskâna müracaat eder. Fakat bir müddet sonra ikinci bir istida ile müracaat olunarak hakkından vaz geçtiğini ve şahsına ait kaydın Ayşe Nuri ismine tashihini istemiştir. Bunun üzerine defterdeki Emine Yusuf ismi silinerek yenisi yazılır.

Mahkemede iskân kayt memuru Yaşar, mübeyyiz Baha beyler devlete ait defterlerde tahrifata müsaade etmek, muakkip Halit B. de tahrifat yapmaktan maznun bulunuyorlardı.

Memurlar; istiçvap esnasında: "İskânda kayt atabilirler,, demişlerdir. Halit efendi [illegible] murların nezareti altında [illegible] rifatı yaptığını bildirdi. [illegible] Nuri hanım şahit olarak [illegible] lendi. Şahit işinin yapılm[illegible] çin Halit efendiye 50 lira [illegible] ğini söyledi. Mahkeme [illegible] Yusuf hanımın ile tahkik[illegible] pan Mülkiye müfettişini[illegible] lerine ve iskân müdüriye[illegible] memurların iddiası veçhi[illegible] kesin defatiri resmiyeyi a[illegible] mıyacağının sorulması,, [illegible] rar vererk davayı 11 K. [illegible] talik etti.

Maznun mahkeme huzur[illegible]

—o—

Resimli Ay dav

Dün üçüncü ceza mah[illegible] sinde "Sesini gaybeden [illegible] serlevhalı yazı dolayısile [illegible] hapse mahkûm ve bu cez[illegible] cil edilen Behçet B. hakk[illegible] davanın nakzen rüyetine [illegible] olundu.

Behçet beyin vekili İrf[illegible] min.B.Temyizin nakzı sı[illegible] ni izah ederek nakzı vakı[illegible] ba olunmasını istedi. Ma[illegible] ittiba ve ya ademi ittiba [illegible] sunda bir karar vermek [illegible] K. saniye talik edildi.

—o—

Gazeteciler dav

İrtişa dolayısile gazete[illegible] leyhine açılan davaya ikin[illegible] zada devam olundu.

İkdam ve Akşam gaze[illegible] aleyhine "polis müdürü o[illegible] almıyor,, serlavhalı yazıd[illegible] ni bir esrarı askeriyeyi ifsa[illegible] sı açılmıştı.

Akşam mesul müdürü [illegible] Tahsin B. hazır bulunmad[illegible] çin ihzaren celbine karar [illegible] cek bu dava da irtişa da[illegible] tevhit ve 11 K. saniye talik[illegible] du.

Fikir, Mizah, Hikâye, Roman,

Milliyet

n Umdesi "Milliyet" tir

Kânunusani 1930

HANE — Ankara caddesi
0 Telgraf adresi: Milliyet, İs-

Telefon numaraları:
tanbul 3911, 3912, 3913

ONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
ğı	400 kuruş	800 kuruş
	750 „	1400 „
	1400 „	2700 „

en evrak geri verilmez
i geçen nushalar 10 kuruştur.
ete ve matbaaya ait işler için
müdiriyete müracaat edilir.
temiz ilânlarm mesuliyetini
kabul etmez.

GÜNKÜ HAVA

in hararet en çok 8 en az 4
idi. Bugün rüzgâr poyraz
ve sulu kar yağacaktır.

ELEK

USOLİNİNİN FİKRİ

mlar birliği duymasın,
başvekili Sinyor Musoli
nların teşrîî hayata karış
ıa muarızdır.
an diktatörü kadınları
e inanır safdil mahluklar
tavsif etmektedir. Geçen
Darülbedayide verilen "ka
is olursa,, piyesine ta-
l edemiyen kadınlar bir-
sı bu beyanata ne buyu-

ün evvel tramvay araba-
k iki sıradan birinde bir
meni yolcu vardı. Bir
geldi ve yolcuya kalkma
ledi. İhtiyar yolcu
anmefendi, ben yaşlı-
üsade ette oturayım! de-
anım:
kadınların ayakta bıra-
acağını bilmiyor musun?
akalım!
e bilirim ya! Lâkin bi-
nanımızda karılar daha
olla olurlardı.
akiler gibi polislik etme
mazlardı. Madam ki yo-
uz polis nasıl olacaksı-
...
en Parmak kapıda in-

ELİLİK BAHSİ

zeman oluyor, karileri
bir kaçı erfane ile bir
yazmış ve bana gönder
. Havva, Necdet ve Bo-
zalarını taşıyan mektup
arımın saçma olduğun-
benim de deliliğimden
liyor...
üf olunur ki bu üç kari-
arımın saçma olduğunu
kte geç kalmışlardır.
bu fikir artık bir müze
ek kadar eskimiştir. Za
aksini iddia etmişte de-
Karilerim mektuplarmm
(delilik klay saçması
yorlar.
vayet hakikata tevafuk
Muallim Naci muasır-
deli Hakkı bey ismin-
rin ifadesine nazaran
uncaya kadar çok güç-
in bir kere deli oldunuz mu alt tarafı pek kolaymış,,Bun dan başka bu üç zatın deli olma dıkları halde mektuplarmdaki divâne uslup da gösteriyor ki aksi kazıye de varittir.

TAKSİM !

O bir afettir! Hiç şu yagmur lu günlerde Taksimden geçti- hiz mi? Geçmedinizse gidin gö- rün! Cidden görülecek şey.. Dün sinema operatörlerinden bir dostuma rast geldim, orada ki çamura, çepele, siperlere, yar lara, toprak ve taş yğınlarma bakıyordu, selâm verdim görüş tük:

— Ne dalğınsın? Birini mi bekliyor sun?

— Hayır şu meydanın haline bakıyorum! Bistirmisin burada ne güzel harp sahneleri çevril- ir?

Ben de dikkat ettim, çocu- ğun hakki vardı. FELEK

Küçük Hikâye

Yoldaşlar

O, iki omuzdaşın yüzünden korkmamak imkânsızdı. Bir haftadan beri traş olmamışlardı, gözleri kan içinde idi, boyun larma pis birer mendil sarmışlardı. Yağlı kasketleri başlarının üştüne inmişti.

"Para içhanesi" müdürü, odaya girer girmez, bu iki omuzdaşı gördü. İlk düşüncesi, hemen hanın kapıcısına telefon etmek, sonra polise haber vermek oldu Fakat bundan sarfınazar etti. Daha bir hafta evel, alacaklıları muhakemeye müracaat etmişlerdi, bir kaç tanesi, meselenin adî dolandırıcılık olduğunu iddia edip polise şikâyet etmisler di. Bu rezaletten sonra, polisi çağırmak istemedi.

Elini arka cebine attı, küçük tabancasını çıkardı:

— Kımıldamayın! dedi.

İki omuzdaş, hareketsiz durdular. "Para işhanesi" müdürü güldü:

—Gündüz ortası hırsızlık ha.. Öyleya, bugün cuma... Yazıhanede kim bulunur? Hiç kimse... Girer kasayı açar, paraları arak lar, sonra savuşurdunuz.

Âlâ!.. Esasen bu işi gündüz gözü ile yapmak çok daha iyidir, gece insan ne olduğunu, ne bıraktığını görmez... Hey!.. sağ baştaki, sen tekdur bakayım....

Siz ikiniz de çok enayi şeysiniz... Hiç aynaya baktınız mı ulan?.. Asıl tuhafı, buraya kadar girebilmiş olmanız.. Sizi yol da nasıl tevkif etmediler?.

Bir haftadır, yazıhaneyi gözlüyorsunuz değil mi? Kasanın muhteviyatını hesaplıyorsunuz. Ben size kasada ne olduğunu söyliyeyim: Hiç bir şey yok!

Mahaza ucuz kurtulacaksınız Sizi polise vermiyeceğim. Çünkü sizi polise vermek değmez. Size hırsız değil, balkabağı derler.. Ulan enayiler, sizin gibi hırsız olur mu?

Suratıma ters ters bakmayın. Artık İstanbulda sizin gibi hırsız geçmez. Hırsız görmek istivorsanız bana bakın. Hırsız dediğiniz benim gibi olur. Yüzüme dikkatli bakın. Cuma sabahı buraya neden geldim biliyor musunuz? Kasada olan paraları dercip edip öyle üstü eksprese atlayıp, Avrupayı boylamak icin...

İşte hırsızlık buna derler. İnsan on senede bir kere böyle bir iş yaptı mı, yaşadı demektir... Hırsızlık maymuncukla yapılmaz, o devirler geçti...

Hırsızlık mı istiyorsunuz, kibar hırsızlık: Borsaya gidin. Bir şebeke kurun. Bir dalâvere çevirin. Havadan kırk elli bin lira vurun!..

Gördüm mü temiz işi?...Zengin oldunuz diye herkes elinizi sıkar... Hırsızlık mı istiyorsunuz. İkraz istikraz yazıhanesi açın, ikraz edin ve paraları toplayıp Avrupaya kaçın... İşte ben kaçıyorum...

Şimdi maymuncukla yapılan hırsızlığın on para etmediğini anladınız mı?...

Bu söz üzerine, iki omuzdaş, «İş idarehanesi» müdürünün üzerine atıldılar, kollarını bağladılar. Biri:

— Şübe müdürümüzün hakkı varmış, tam zamanında yetiştik, diyordu. İstintak hakimine ifade vermene de lüzum kalmadı, anlattıklarını anlatırız... Aşağıya inince şoföre bir şey söyleme, tevkifhaneye gideceğini biliyor...

M. M.

Kulak misafiri

Üstadın kıydıkları...

Muhterem Üstat Ubeydullah efendi, geçen gün gazetelere beyanatta bulundu. Bu beyanat çok mühimdi. Üstat evlenenlerin azaldığını iddia eden betbinleri kısa ve kat'î bir cümle ile uzun müddet için ağız açamayacak hâle getirdi. Bu müskit cümle şudur:

— Ben bir sene içinde tamam 1500 çifte nikâh kıydım!

Bu söze karşı akan sular durur. Dün ekseriyeti bekârların teşkil ettiği bir mecliste Üstadın rakamların belâgatine istinat eden bu cevabı münakaşa ediliyordu.

Birisi dedi ki:

— Dehşet! Bir sene içinde 1500 çifte nikâh kıyılmış...

Saçlarına ak düşmesine rağmen evlenmeği hatırından bile geçirmiyen bir zat cevap verdi:

— Deseniz e Üstat 1500 çifte birden kıymış!..

Kulak misafiri

Mektepliler müsabakası

Kapitülâsyonların izi

Mektepliler müsabakası 34 üncü hafta birinciliğini Galatasaraydan Muzaffer Cevdet B. kazanmıştır. Yazısı şudur:

"Lozan muahedesi mucibince bir müddettenberi adliyemizin hizmetinde bulunan ecnebi müşavirlerin vazifeleri bu hafta içinde resmen nihayet buldu.Bu suretle Osmanlı imparatorluğunun bize yadigâr bıraktığı asırlardanberi iktısadiyatımızı kemiren kapitülâsyonların son izi de tarihimizden silinmiş oldu.

Tarihin kaydetmediği mucizeleri yaratarak kazandığımız "İstiklâl harbi" başlamazdan şimdiye kadar keçen 10 senelik yakın bir tarihe göz gezdirelim. Eğer bu geçen seneler içinde gözlerimizi kapamış şimdi uyanmış olsaydık uyuduğumuz zamnki ahval ile şimdiki ahval arasında husule gelen akıllara sığmaz farkları görünce, gördüklerimizin bir rüya olduğunu kabulde tereddüt etmezdik.

On sene evvel bir millet sıfatile ölüme pek yakındık. Dört buçuk sene süren ağır, yorucu bir harpten mağlup ve bitap çıkmıştık. Harpten evvel haiz olduğumuz bir mevkii harpten sonra mağlup sıfatile ihraz etmemize imkân ve ihtimal yoktu. Senelerden beri başımıza belâ olan kapitülâsyonlar daha sıkı bir surette tatbik olunacak, en küçük hareketimiz bir sürü tahtidat altına alınacak, terakkimiz ve inkişafımız tamamile imkân haricine çıkacaktı. Akalliyetler bir kat daha başımıza bindirilecek, kendi memleketimizde, kendi bayrağımız altında esir mevcudiyeti geçirecektik.

Netekim bütün bunlar birer birer tahakkuk etmeğe başladı. Birinci Nicolas'dan beri Türkiye'yi "hasta adam" diye tasviv etmeğe alışan Avrupa ve Avrupa ile beraber bütün beşeriyet dünyası bu hasta adam için son kararını vermişti:

"Opération, non pas réformation" yani "Islâhat değil ameliyat"... Bu yanlış fikirin te'sirine kapılan Avrupa, yerlere serilen Türk'ün üzerinde bu ameliyeyi icra etmek istedi. Türk ve aziz vatanı parçalandı. Hiç bir zaman Türklükle alâkası olmayan Padişah ve Babıâli ilk zamanlarda ecnebilere "Türk" hakkındaki fikirlerinin doğru olduğu zannını verdi. Herkes "o" nu ölmüş zannetti. Fatihi taklit eden cenerallerden Rum palikaryasına kadar herkes "o" nun ölümünü tes'it etti. Onun yüksek şerefi ile, izzeti nefsi, haysiyeti ile oynandı. Fakat yaşamak isteyen, kanunda hüriyet ve istiklâl aşkı kaynayan, kalbinde tufanlar zelzeleler yaratmak kabiliyeti bulunan "Türk" ü öldürmek kabil mi? Yaralı, kana boyanmış aslan silkindi, yaralı kalbinin kopardığı sayhalar bütün vatanı titretti. Asırların yetiştiremediği büyük dahi rehper Mustafa Kemal milletin başına geçti. "Misakı millî" nin ana hatlarını çizdi. Türk milleti mükemmel rehperine istinaden hedefine doğru serian yürüdü. Gösterdiği harikalar, mucizeler sayesinde bütün bir düşman dünyasına ve makûs talihine karşı muzaffer oldu. Cihan milletlerine Lozan'da hüriyet ve istiklâlini tasdik ettirdi. "Kapitülâsyon" ve "Kapotaj" gibi senelerdenberi iktisadî hayatımızın inkişafına mâni olan zincir, kendi azim ve teşebbüsümüzle kırıldı. Millet serbest ve müsem bir surette çalışacak faaliyet sahasını buldu. Mantıkan husulü imkânsız gayretlerle kazandığımız zaferden her sahade istifade etmeğe çalışıyoruz. Türkiye'nin askerî, siyasî iktısadî muvaffakiyetlerinden uyuşmasının ihtimali kat'iyyen mevzubahs olamaz. Cumhuriyet Türkiyesi başındaki azimkâr ve kıymetli liderlerinin gösterdiği nurlu yoldan koşarak medenî ve iktısadî sahalardaki hedefine her gün biraz daha yaklaşmaktadır.

"Kapitülâsyon" sözünün - velevki en son olarak olsun - tekrar işitilmeğe başlandığı şu zamanda, kalbimdeki sönmez milliyet ateşi beni bu epeyce uzun süren satırları yazmağa sevketti. Eminim ki her Türk ferdi, bilhassa yeni yetişen cumhuriyet gençliği benimle ayni fikirdedir.

ELHAMRA Sinemasında
Bugün, bu akşam ve yarın yalnız matinelerde RAMON NOVARO nun taganni ettiği ilk şarkılı sesli olan
ÇIPLAK AŞIKLAR
filminin son seansları. Geç kalanlar veyahut görmek üzere gelipte yer bulamıyanlar bu son günlerden istifade etmelidir.

Yıldızlar filmi
PERESTİŞ
Mümessilleri
BİLLİ DOV
LUSİ DOREN Antonio Mareno

Melek sinemasında
gösterilmekte olan
KLAYV BRUK un temsili
SİLİK ÇEHRELER
harikulâde filmini gören temaşakiran heyecan içinde kalmakta ve bu şaheseri tekrar görmeğe şitap etmektedirler. İlâveten: SPOR ve GENÇLİK serisinin 3 Nolu filmi
AT KOŞUSU

Bugünkü pazar günü saat 17 de matine ve suvare saat 21,30da
Fransız tiyatrosunda
meşhur dansör
VİNCENTE ESKUDERO
ve refikleri KARMİTA GARCİA, LİNA PEREZ, KARMEN ALMERİA, LUİS MAYORAL, PİLAR KRUZ, NİNA PATROCİNO ve NİNO ALKALAnın temsilleri muvaffakıyetle devam etmektedir. Bu akşam tamamen yeni program

Darülbedayi'de
HAYDUTLAR
Temsili saat 8,30 başlıyacak

ŞEHREMANETİ
Tepebaşı tiyatrosunda bu Akşam saat 21-30 da
BEKÂRLAR
4 perde
Nakleden: M. Kemal, Nabi Zeki beyler

Gramofon ve plâk imal eden mühim bir Alman fabrikası Türkiyede temsil olunmak üzre musiki ve radyo ticaretile toptan meşgul olanlarla münasebata girişmek istiyor. Teklifatın mümkün olduğu kadar Almanca olarak atideki adrese gönderilmesi: İ. B. 13764 a Rudolf Mosse, Berlin SW 100.

Bugün OPERA SİNEMASINDA
YIKICI
Sesli filmi ile ayrıca iki sesli varyete Jakson ve Blak komik şarkıları

ÖNÜMÜZDEKİ ÇARŞAMBA AKŞAMI
OPERA SİNEMASINDA
ALTIN
Sözlü ve şarkılı filim
DOLORES DEL RİYO ve RALF FORBES
in müştereken temsil ettikleri bu harikulâde sesli filmin bütün sahneleri mükemmel bir surette oynamaktadır? İnsan dalgalarını yutan çiğler, hafif sandalları göturen siller, altın arayıcılarının hazin ölümü işte bütün bu feci tablolar bu filimin hakiki bir şaheser olmasını temin etmektedirler.

Maruf facia aktörü LON ŞANEY
Yıldızların en dilberi ANİTA PAJ
Asrî Sinemada
temsil etmekte oldukları Metro Goldwyn-Mayer
ŞEHİR UYURKEN
Süperfilmi görmeğe giden bütün şehir ehalisini celp etmektedirler.
Bugün saat 16 1/2 matinesile suvarede varyete

Bugünden itibaren
Aleksandr Duma nın cıhanşümul şaheser
Monte Kristo
Ayasofyada ALEMDAR
Şehzadebaşında HİLÂL
Sinemalarında birden gösterilmeğe başlanıyor,
Büyük fedakârlıklarla temin edilen işbu muazzam ve muhteşem filmin iraesi mucibince fiatlarda hiç bir zammiyat yapılmamıştır.
Gündüz 2, 4 1/2, gece 9 1/4 de

Önümüzdeki çarşamba akşamı
MELEK SİNEMASINDA
3 milyon gibi cesim bir meblağa mal olan tarihi ve asri vekayii gösterir meşhur Rus dansözü JİA RUSSKATA nın temsili
JUDİT ve HOLOFERN
müthiş filmi, muazzam dekorlar, muhteşem vaz'ı sahne kısmen kitabı mukaddesten muktebes ve kısmen asri vekayii gösterir heyecanlı bir mevzu, bu sene JUDİT ve HOLOFERD nevinden başka hiç bir film gösterilmiyecektir.

Bugün bütün şehir ehalisi
ETUAL SİNEMASINDA
gösterilmekte olan
İKİ KIRMIZI GÜL
tamamen sonorize ve şarkılı filmi görmeğe gidecektir. Bu eser aynı isimdeki operetten muktebestir. Meşhur ve tam bir orkestranın çalacağı mükemmel ve ruhnivaz musiki parçaları işidilecektir.

Yarınki pazartesi günü akşamı
Elhamra sinemasında
Londra ve Parisde 3 ay müddetle mütemadiyen gösterilen AŞK, İHTİRAS, KISKANÇLIK hissiyatını gösterir
TAHTELBAHİR 44
muazzam süper filmin iraesine başlanacaktır. AMERİKA FİLOSUNUN iştirakile vücude getirilen bu şaheser dekorları Bahri Muhit ile Amerikanın büyük limanlarındaki meyhanelerdir. Hayatı hakikiyenin çok feci ve müessir dramıdır. İlâveten 5 numerolu Foks sözlü dünya havadisleri.

Milliyet„in tefrikası 31

ti gün sonra görüşebili- l mi? Herhalde görüşe-

ı ederim zannetme.
klarından izahet iste-
a, öpmek istiyorum...
lenen adam umurumda
il. Onu senin de unut-
ım. Unudacaksın da.
ttum, sana da unuttu-
...Eğer, unutulmamağa
adam olmasaydı, bu
buk gelmezdin. Bursa,
ekilmez oldu. Orada,
enim de oturmam ka-
karım Bursaya yazıyorsun.

O yazdıklarım gidedursun, ben sana Şefikten aldığım mektubu anlatayım.

Donkişot Nâzım beyin damdan düşen mudahalesi üzerine, Şefik başını alıp İstanbula kaçtı.

Doğrusu arkasından ben de fazla duramadım. Ben de İstanbula geldim.

İnsan bir yerde âşık olur, sonra gene o yerde âşıkından ayrılırsa, oturamıyor. Cennet sandığı o yer cehennem oluveriyor.

İstanbulda avunmak gene ka bil. Fakat oralarda imkânsız

Sessizlik, kalbinden yaralı olanlar için çok müthiş. Süleyman Nazif merhum: Hâmit köylü olsaydı, Sahrayı yazmazdı! demiş. Mesut olmıyan insanların uzletten hoşlanacaklarını tahmin etmiyorum. Her güzel şey, zehirli bir ok gibi damarlara saplanıyor...

İnanır mısın, Keşiş başıma çökecekmiş gibi geliyordu...

İstanbula geldikten sonra,bir gece otelde kaldım. Apartmana gitmek istemedim. Şefik gelecek olursa ne yapacaktım? Ona nasıl muâmele etmem lâzımdı? Barışmağı derhal kabul etmeli miydim, yoksa Nâzım komedisine devam etmem şart miydi?

Hem bunları düşünüyor, hem de düşünmemek istiyordum.

Başımı dinlemeğe, sükûna ihtiyacım vardı. Apartmana gidecek olursam, her an Şefik gelecek diye korkocak, her an onu düşünecek, rahatsız olacaktım.

Bunun için otele gittim ve bütün gece... onu düşündüm. Düşündüm fakat hiç bir şeye karar veremedim. Kararsızlık içinde evime gittim. Bugün de bir mektup aldım.

Şefiğin mektubunu gönderiyorum. Oku ve bana bir akıl öğret, ne yapayım?

Sakin:

— Artık onunla görüşme!

Veya:

— Aman Şefiği kabul edeyim deme! gibi aksi ve yapamyacağım şeyler tavsiye etme. Eğer böyle bir şeyler yazacaksan, sözünü dinlemiyeceğime şimdiden emin olabilirsin.

Gönlümün dönüm noktasına geldim Seniha. Onunla her türlü rabıtamı kesmeme imkân yoktur. Onunla görüşmemek elimden gelmiyecek, kendimi bu zevkten mahrum edemiyeceğim. Hem esasen sebep te yok. Şefik bana bir şey yapmadı ki... Ne yaptımsa ben yaptım, daha doğrusu sen yaptın, senin Nâzımmıyaptı...

Yalnız beni düşündüren bir nokta var. Âdi bir metres hayatı mı süreceğim? Şefiğin, amiyane tabirile, kapatması mı olacağım?

Galiba.

de artık kalabalığa karışacağım. Akalliyete tâbi olmaktan başka çare yok.

Kızacağını biliyorum. Fakat bu hususta senin fikrine iştirak edemiyeceğim. Şefiği karısından ayıramam. Bunu istemiyorum. Ne olursa olsun Şefiğin karısına - onu hiç tanımamakla beraber - düşmanlık edemiyeceğim.

Ne yapayım, yuva yıkmak işime gelmiyor. İtiraf et ki, ev bark yıkmak doğru bir hareket değildir.

Başkasının saadeti üzerine, devamlı bir saadet kurulmaz.

Dört gözle cevap bekliyorum. Senden mektup almadan Şeiğe cevap yazmıyacağım. Bunun için ihmal etme.

Geceleri yatarken, Nâzıma fâtiha okuyorum.

Senihadan Şadiyeye

Koca bebeğim!

Sen, en mahir icatları mahvetmek için yaradılmış, beceriksiz bir mahlûksun.

Nâzımdan daha mükemmel bir icat olabilir miydi? Ne mükemmel bir buluştu... Ne yazık, ki istifade etmesini bilememişsin; beceriksiz kadın! Ah senin yerinde ben olmalıydım, Şefik bey kadmm ne demek olduğunu anlardı!

Sen, zaten canı olmıyan Nâzımı bütün bütün öldürmüşsün. Sana Şefik:

— Telgraf kimden?

Deye sorduğu zaman, tereddütsüz cevap verecektin:

— Nâzım beyden!

O tabiî duralıyacak, sonra anlamak isteyecek:

— Nâzım bey kimdir?

Sen cevap vermiyecekti .O' lâkayit davranmağa çalışarak ilâve edecekti:

— Âkraba mı?

— Hayır.

— Ya?

— Canım ehemmiyet vermediğim bir zat.

(Bitmedi)

Tek taksi yapılırsa İstanbul sokaklarında otomobil görülemez olurmuş!

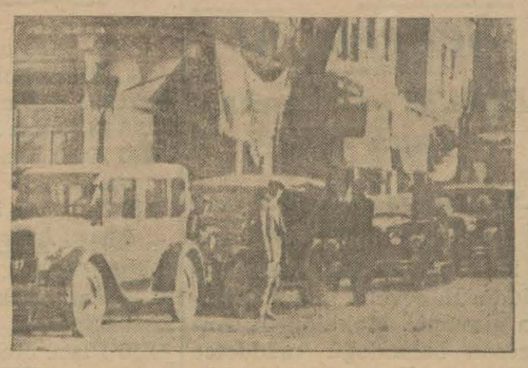

Acentalar ne düşünüyorlar?

Otomobil ithalâtı çok azalmış ve geçen seneye nazaran bir haylı taksi piyasadan çekilmiştir.

Şoförler bu işe ne diyorlar? Lüks otomobillerin vaziyeti ne olacak?

Millî tasarruf mücadelesinin başladığı şu günlerde millî servetimizin mühim bir kısmını harice götüren otomobil ithalâtının tahdit edilmesinin çok lüzumlu olacağını yazmıştık. Bu mevzu etrafında fikrini söyleyen Emanet muavini Hâmit bey demişti ki:

"— Şehirde ihtiyaçtan fazla otomobil bulunması ve her sene lüzumsuz miktarda ithalâtta bulunulması şoförler ve takside otomobil çalıştıran sermaye sahipleri arasındaki rekabetten ileri gelmektedir. Buna mâni olmak için tek taksi usulünü ikame etmeyi faydalı buluyoruz. Bu hususta tedkikatta bulunmakta olan komisyon mesaisini yakında bitirecek ve vaziyet tesbit edilecektir."

Hâmit beyin bu noktayı nazarına mukabil, otomobil acentaları ile bizzat soförlerin ne düşündüklerini anlamak istedik.

Satıcılar ne diyor?

Bu hususta takside rağbet gören bir Amerikan arabası acentası bize şu şayanı dikkat malûmatı verdi:

"— Tek taksi usulünün tatbikini ben şahsan imkansız ve faydasız telâkki ediyorum. Bunun için iki sebep vardır:

1 — Esnafı yalnız bir fabrikanın mamulâtını kullanmaya mecbur etmeye imkân yoktur. Saniyen, her şoför alın terile biriktirdiği parayı verip te bir otomobil aldığı zaman, o arabada bazı hususiyetler ve meziyetler arar. Halbuki aranan bu hususiyet ve mezaya, her şoförün telâkkisine göre değişir. Kimi sürat arar, kimi mukavemeti tercih eder, kimi ucuz olmasını, az benzin yakmasını tercih eder, hattâ bazıları da görünüş itibarile cazip bulunmasını en yüksek mez'iyet bulur. Şimdi, bu vaziyet karşısında, yekdiğerinden geniş fasılâlarla ayrılan bu noktayı nazarları birliştirecek umumî vasıf nasıl tesbit olunacaktır? Bu imkânsızdır.

Bahusus bu usul sui istimale çok müsaittir. Verilecek karar her hangi bir markanın lehine olacağına nazaran uzun tenkidata ve belki de pek haklı münakaşalara sebep olacaktır.

2 — Bu hususta tasavvur edilen iktısadî zaruret ve tasarruf fikrini ben kavrayamıyorum. Bu meselenin de iki cepheden mütalâası kabildir:

A: eldeki parayı israf etmemek!

B: Harice para çıkarmamak!

Eldeki parayı israf etmemek meselesi uzun münakaşalarla ancak halledilebilir.

Bugün 1,500 liraya alınıp da bir sene kullanılabilen bir otomobil mi daha ucuzdur, yoksa 4000 liraya alınıp da 10 sene giden araba mı? Bu muadeleye verilecek cevap eldeki paranın miktarına, sermaye sahibinin zihniyetine göre değişir.

Paranın harice gitmemesi meselesine gelince Emanetin bu hususta tahdidat ve takyidata kalkmasını ben faydasız görüyorum. Bu takyidat memleketin hakikî ihtiyacından fazlası olan lüks otomobil üzerinde ancak kabili temindir. Çünkü asgarî ihtiyaç nisbetini bulmakiçin yapılacak ithâlatın tahdit değil teshil olunması icap eder. Lüksü tahdit etmek için yeni mevzuata ihtiyaç yoktur. Böyle bir işi benimsemek isteyen Emanet erkânına yeni gümrük tarifesini tedkik etmelerini tavsiye ederim.

Size bir hakikat nakledeyim:

Bundan iki sene evvel maruf bir lüks otomobil fabrikası ile temas etmiş ve acentalığına talip olmuştum. Dermeyan ettiğim şeraiti fabrika kabul etmemişti. Bundan bir kaç gün evvel bu fabrikadan bir mektup aldım. Bu mektupta evvelki şartlarımı kabul ettiklerini bildiriyor, mukavele akti teklif olunuyordu. Cevap yazarak dedim ki: "Bu otomobilleri hattâ bana hediye etseniz kabul edemem!" Çünkü lüks bir otomobilin gümrük resmi 6500 lirayı geçmektedir.

Şimdi bu kadar yüksek bir gümrük resmi varken ve bu yüzden memlekete lüks otomobili sokmak imkânı hattâ delilerin bile aklından geçemezken yeni tahdidata ne lüzum var?

Geride lüks olmayan nakil vasıtaları var. Bu otomobiller her türlü nakil vasıtalarının bulunduğu İstanbulda belki bir ihtiyaç değildir. Fakat Anadoluda ve diğer büyük şehirlerimizde bu lâzım, mübren, zarurî bir ihtiyaçtır. Türkiyede ihtiyacın ancak % 30 u nisbetinde otomobil bulunduğunu herkes bilir. Bu kat'î zaruret karşısında otomobil acaba nasıl menedilebilir? İstanbul taksisi için takyidata lüzum yoktur. Bunu size erkânın belâğatı ile izah edeyim:

İstanbul taksisinde çalışan otomobil miktarı 928 e nazaran 929 da tam 600 adet noksandır. Bu mevcudun % 35 i demektir ki otomobillerin ne kadar azaldığını anlamak için bu kâfidir.

İktısadî buhran şoförlerin yaşamasına ve kazanmasına mâni oluyor. Binaenaleyh piyasadan çekilen bir arabanın yerine yenisini koymak kabil olamıyor.

Size bir az da acentaların vaziyetini izah edeyim:

Bir çok büyük markalar, bilhassa Avrupa arabaları İstanbuldan çekildiler. Kalanların da vaziyeti iyi değildir. Bidayette biz yalnız peşin para ile satış yapıyorduk. Bilâhara 3 taksit kabul etmek zarurî oldu. Ondan sonra sıra ile 5, 8 taksitler, daha sonra 12 taksit kabul ettik. Şimdi o da kâfi gelmiyor ve 18—20 taksitle talep karşısında kalıyoruz. Bu şeraitle otomobil satamıyacağımız için satışı tatil etmiş vaziyetteyiz.

Emanet hâlâ tahdit düşünsün. Bu gidişle 2 sene sonra İstanbulda zaten otomobil kalmıyacak. Zahmete ne hacet?"

Otomobilciler cemiyetinde

Diğer taraftan otomobilciler cemiyeti ikinci reisi Hakkı bey de diyorki:

"— Esnafa zaten ekmek kalmadı. Bu vaziyet karşısında takside çalışanlar % 35—40 nisbetinde eksildi.

Tek taksi işine söylenecek söz yok. Bu da kabul edilirse artık binecek otomobil kalmayacaktır."

Süt meselesi

Emanet süte narh koyamaz

Mamafi iktısat ve baytar müdiriyetleri tetkikat yapmaktadırlar

Bu günkü süt fiatlerinin fahiş olduğu, en iyi sütün 20-25 kuruşa satılabileceği hakkındaki iddialara karşı Emanet mahafilinde kanunen ekmekten başka hiç bir şeye narh konamayacağı, yalnız havayici zaruriye fiatlerinde ihtikâr görüldüğü zaman müdahele edilebileceği, maamafih ihtikâr ile müddeiumumîlik ve Ticaret müdüriyetinin daha fazla alâkadar olduğu söylenmektedir. Maamafih bu hususta iktısat ve baytar müdürlyetleri müştereken tetkikat yapmağa karar vermişlerdir.

50 000 seyyah gelecek

Bu sene şehrimize az seyyah geleceği hakkındaki neşriyat doğru değildir. Bilâkis bu sene her iki üç günde bir seyyah vapuru gelecektir. Bu vapurlar lâakal 50,000 seyyah getirecektir.

Rüsumatın altı motörü geliyor

Kaçakçılık takibatında istimal edilmek üzre Avrupada sureti mahsusada yaptırılmakta olan motörleri tesellüm etmek üzre Avrupaya gitmiş olan umum gümrükler mürürü İhsan Rifat beye şimdiki halde hazırlanmış olan altı motörü tesellüm etmiş ve Ankaradan vukubulan davet üzerine Ankaraya geçmiştir.

Almanyada yapılan motörlerden 3 ü Akdeniz ve 3ü de Karadeniz sahillerine verilecektir. İzmire verilen motörler yola çıkarılmıştır. Sipariş edilen motörlerin adedi ondur. Bu sene için tesellüm edilen bu motörlerden geriye kalan dört motör de gelecek sene tesellüm edilecektir.

Nurullah Esat B.

Âli iktisat ncümeni kâtibi umumisi Nurullah Esat B. vaki olan davet üzerine evvelki gün Ankaraya gitmiştir.

Anadoludam illiyet

Siyah elmas memleke

Türkiyenin Kardif'i günden güne mamur olmaktadır...

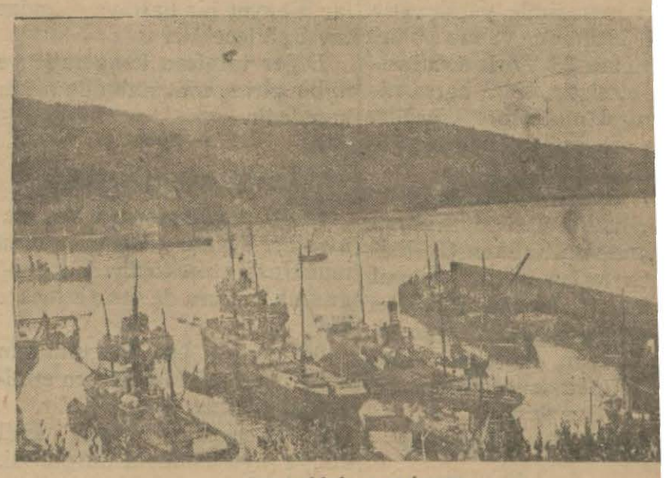

Zonguldak mendereği

Zonguldak, (H. Muhabirimiz) yazıyor: Zonguldağın bu siyah elmas memleketinin şöhretini uzaktan işitmek kâfi değildir. Herhalde yakından da gelip görmelidir. Zonguldağın vapurdan görünüşü çok şirindir.

Şehir, günden güne umrana doğru gidiyor. Yalnız her gece sabaha kadar tren gürültüleri, düdük sesleri bizim gibi alışık olmıyanların biraz neşesini ve neşesile beraber uykusunu kaçırıyor. Zonguldak, Türkiyenin kardifidir.

Daracık vadiler birer mahşer halindedir. Kuyular içinde binlerce insan çalışır, didinir, hayat ile mücadele eder. Burada yerli ahali yok gibidir. Hepsi civar vilâyetlerden gelip yerleşmişlerdir.

Zonguldağın hoşa gitmiyen bir ciheti varsa o da mesken kiralarının ve yiyecek, fiatlarının yüksekliğidir. Bu satırları yazarken motörle Kozlu'nun önünden geçiyorum. Fransızlar burada 700,000 lira sarfile bir Lavuar tesis etmişlerdir. İş bankasının da alâkadar olduğu Kozlu ocakları çok zengin hazineler gizlemektedir.

Vali Akif beyin himmetile

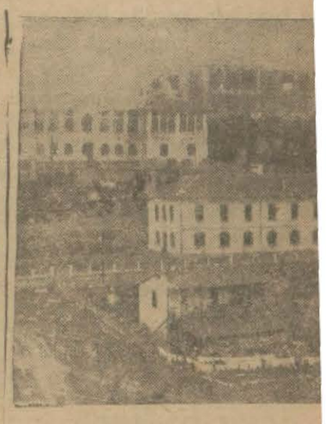

Zonguldak'ta Yüksek Madeni Mühendis Mektebi

Zonguldağa güzel bir şöse merbut bulunan Kozluyu, güzel şehir yavrusunu ziya ettim. Rifat Kâmil beyin reçlikteki ocaklarını dolaştı Rifat Kâmil bey, Zongul kömürcülüğünün yükselmes de amil olmuş bir zattır. Bu da iki sene zarfında yaptığı sisatı gören her vatandaşın bi gururla dolar.

6 Köy, refahını hemen milen bu ocaklara medyunc Şimendifer hattının bu mı kadan geçtiği takdirde bu valinin bir kat daha mar olacağına şüphe yoktur.

Matbuat hatıralarım

Ahmet İhsan

Siyasî mevkufların salıverilmesi hususunda Babıâlinin ikiyüzlülüğü- Sait Paşa İttihat ve Terakki misakına vâkıf oluyor - Zaptiye nazırının değişmesi - Sadrazam bir gece zaptiye nazırı..

Dahiliye Nazırı Memduh Paşa

Abdülhamidin srayında iki gün iki gece sabahlara kadar kavuk salladıktan sonra milletin istediğine çaresiz boyun büken padişahla vükelâsının 10 Temmuzda gazetelere verdikleri "Lakonik„ kanunu Esasi bir adam getirilmişti. Bunlar tık sevinç ve nümayiş yetişir tarzında son ve tehditkâr bir ihtar neşretmişti. Zaptiye nezaretine dahi milletin ürktüğü bir adam geti rilmişti. Bunlar padişahın arzusuna körükörüne itaat eden Babıâlinin istibdatlı siyaseti idi. Fakat millet bu şaklabanlığa hiç yanaşmamıştı. İstanbulun tekmil münevverleri, hele yüksek mekteplerde okuyan gençlik tek bir vücut gibi ayaklanmıştı. Ne olursa olsun tam bir hürriyet ve meşrutiyet istiyorlardı. Saray ve Babıâli biribiri arkasından gelen ve hiç kesilmiyen nümayişçilerin hücumü altında idi. Mektep efendilerinden, gençlerden ibaret oaln bu nümayişçiler, önce hörmetli ve itaatli davranıyorlardı; fakat Babıâli iki yüzlü siyasetinde devam edince sabır taşmıştı. Bu sabırsızlık evvelâ yeni Zaptiye nezareti aleyhine oldu, ertesi gün henüz tahliye edilmemiş olan siyasî mahkûm ve menfilerin kurtarılması için haklı olarak bağrıştılar ve bunda haklı idiler. Sadrazam Sait Paşa vilâyetlerdeki menfilerin salıverilmesini tebliğ ederken yalnız Rumeli vilâyetlerine telgraf çekmiş, Anadolu ile Hicaz ve Trablusgarbı unutmuştu.. Halbuki orası menfilerle dolu idi. Babıâlinin önüne yığılan ateşli gençlik Sadrazamı kapı önüne çıkarttı; Sadrazam ve Dahiliye nazırı merdiven başında vadettiler; lâkin halk bu va'de inanmamıştı. Babıâlinin karşısındaki bu kaynıyan kütle bizim matbaanın önüne geldiler; sizi tarafımızdan vekil yapıyoruz, Babıâilye gidin, menfilerin saliverilmesi için derhal gözünüzün önünde telgraf çektiriniz dediler ve beni iki arkadaşımla beraber Babıâliye götürdüler. Sadrazam Pş. nın yanına girdim. O gün ömrümde ilk defa olarak meşhur Sadrazam Sait Paşayı yakından görüyordum ve kendisile konuşuyordum. Bu mülâkat bende çok derin ve garip hatıralar bırakmıştır. Ben dışarda yığılı olup bağrışan gençliğin ve menfalarda çürüyen oğullarile kardeşlerinin derhal tahliyesini isteyen heyecanlı adam kütlesi namına söz söylemek istiyordum. Sadrazam Pş. çok nezaketle muamele ederek tuhaf tuhaf sualler soruyordu. Aramızda şöyle bir muhavere oldu:

— Efendim; meşrutiyet dairesinde her şey yapılıyor, ve yapılacaktır. Fakat bu nümayişler bizi yoruyor ve şevketlû efendimizi endişeye düşürüyor. Acaba maksat nedir?

— Efendim, maksat meşrutiyeti tesistir!

— Lâkin efendimiz endişede.

— Efendimizin endişesine hiç sebep görmüyorum. Bu inkılâbı yapan Cemiyet Misakının ilk maddesi zatı şahane meşrutiyete sadık kaldıkça nefsi şahanelerinin bizce muhterem olduğunu tasdik eder.

— Bunu sayi mi söylüyorsunuz?

Burada elimi cebime soktum İttihadü terakki Cemiyeti Misakının bir suretini Sait Paşanın önüne koydum ve birinci maddeyi gösterdim. Bu vesikayı üç gün evveline gelinciye kadar alâkadarlardan başka kimse görmemiş olduğu için çok mühim bir inkılâp vesikası idi.

Sait Paşa dikkat ve heyecanla okudu ve dedi:

— Çok teşekkürler ederim. Bunu şimdi hakipayi şahaneye bildireceğim [*].

Ben burada ilâve eyledim:

— Zatı şahane bunu biliyorlar zannıdayım. Öyle olmasa Şeyhülislâm Efendi Meşihat kapısında ehali önünde bu sabah Padişahın Kanunu Esasiye sadık kalacağına dair namı hümayuna yemin etmezdi!

Sadrazam şaşırdı. Meğerse 3 saat evel Balu Fetvadaki Kasemi hümayundan kendisinin haberi yokmuş! Artık ben de büsbütün şaşırmıştım. Acaba sahiden haberi yok mu, yoksa komedi mi oynamyordu? Burasını asla anlıyamadım demeğe mecburum.

Sadrazam müsterih ve keyifli bir çehre almıştı. İltifat ve nezaketi arttırmıştı:

— Milletin arzusu üzre şimdi her tarafa siyasî mahkûmların saliverilmesi bildirilecektir.

— Efendim; lûtfen telgraf çekilsin, sureti bana verilsin; dışardaki heyecanlı halk bunu bekliyor.

Telgraf derhal yazıldı, imzalandı; içeri odadaki telgrafçılara verildi ve ben de sureti elimde tutarak dişarı çıktım. Sevinç ve keyif tufanı koptu. Babıâli merdiveninden beni matbaaya bir çok eller üstünde havada götürdüler. Sevinçten herkes ağlıyordu. Ben de mecalsiz kalmıştım. Bu günü ve bu vak'ayi asla unutamam. Ve o dakikada anladım ki mübarek milletimin hakla çarpar ve hakkı istemesini bilir bir nurlu zümresi vardır ve bu zümre de gençliktir. Babıâli önündeki gençlik, kuvvetini göstermişti. İstediğini Babıâlinin müteredd it ricalinden zorla almıştı. Benim buradaki rolüm ehemmiyetsizdi; matbaamın Babıâli karşısında bulunması gibi bir tesadüften ve (Serveti fünun) un bütün meşrutiyet âşıkları gibi vatanî vazifesini görmek istemesinden ibaret idi. Bu tesadüfe ben çok minnettarım. Bana tarihî günler yaşattı; memleketimi idare edenleri yakından görmek ve onların ruhunu anlamak fırsatını bana verdi. Meselâ bilmem kaç defa Sadarete gelmiş ve setresinin eteklerine kadar göğsünü nişanlarla doldurmuş olan bu eski vezir mülâkatımızda yanıma gelmiş, elimden tutmuş, uzun sakallı başını, boyu kısa olduğu için omzum yanında tutarak ve omzuma dayıyarak şunu söylemişti:

— Bana bir noktai istinat lâzım. O noktai istinadı cemiyetinizde bulursam en meşrutî Sadrazamlık yaparım!

Zavallı Sait Paşa! Cemiyet Misakını bende görmekle beni İttihadü terakkinin çok nüfuzlu bir başı sanmıştı; halbuki ben meşrutiyeti kazanmak için bu teşekküle girmiş sade bir fert idim. Cemiyete istibdadı yıkmak ve matbuatın serbestisine kavuşmak için girmiştim; Bende siyasî ve resmî hiç bir hırs ve emel yoktu. Meşrutî bir Türkiyede istibdadın zulmünden kurtulup musavver gazeteciliğimi ve matbaacılığımı yapıp müstekil yaşamak biricik arzum idi.

Meşrutiyet ilânının ilk günlerinde tarihî vak'alara karışışım tesadüften, vak'aların sevkinden başka bir şey değil idi. Vak'alar beni on beş gün kadar bütün hareketlere karıştırmıştı. Ve yanımda hakikî mefkûre arkadaşı olarak kardeşim Mahmut Sadık vardı; ilk üç günde Hüseyin Cahit B. vardı, o (Tanin) i kurarak bizden ayrılmıştı. Yukarda tafsilâtını yazdığım menfilerin kurtarılması teşebbüsünü, yevmî Serveti fünunda Hüseyin Cahit Bey kendi imzasile hikâye etmişti. O mekalesinden şu satırları nakleyliyorum ki 15/28 Temmuz salı nüshasında çıkmıştır.

"Dün on iki bini mütecaviz halk sancaklarla ağır ağır, takım takım geldiler, matbaamız önünde bileştiler, durdular. Hep nazarlar matbaamıza müteveccih idi. O zaman bu nümayişin hükmü anlaşıldı.

"Serveti fünunun namusuna güvenerek milletin âmali meşruasını tebliğ ve beyan şerefine gazetemizi lâyik görüyorlrdı.

"Serveti fünunun taraçasından natıkaperdazlar iradı nutuk eylediler... Ve on iki bini mütecaviz halk hep yemin ederek affi umumî istediler.... Milletin heyeti meb'usası bunu alarak avdet eyledi. O zaman on iki bin kişi bir tek vücut haline girdi ve Serveti fünun taraçasından vukubulan ricayi kabul ederek artık Meclisi Mebusana vekil intihabını düşünmek üzre sükûnet dairesinde avdet eyledi.„

Ertesi gün Sadaret dairesine bir daha gönderildim. Bu da Zaptiye nazırlığına gelen eski Beyoğlu mutasarrıfının kimin tarafından inha olunduğunu anlamak için idi. Dahiliye Nazırı Memduh Paşa ve Sadrazam Sait Paşa baştan savma cevap vermek istediler. Artık sabra ve tahammüle meydan yoktu. Zaptiye nazırlığına gelen zat bir gün evvelki affı umumî mucibince siyasî mevkufları koyuverirken anlaşılmıyan bir maksatla, tekmil âdi mücrimlere kapıları açmıştı ve buna Sadrazam Paşanın müsaadesi lâhik olmuştu. Mahut Baba Tahir bile umumî hapishaneden çıkıp başına birtakım hapishane mücrimlerini toplıyarak sokaklarda davul ve zurna ile gezip meşrutiyet taraftarlığı komedyasına başlamış ve "Padişahım çok yaşa!„ avazesini nakarat yapmıştı.

Sadrazam Paşa söylediğim şiddetli sözler üzerine şaşaladı, bocaladı ve nihayet şöyle demişti:

— Ben çok vakittir insanlarla temas etmeden yaşıyordum. Adam tanımıyorum. Kimi yapalım.

— Paşa Hazretleri! Burası bir gazetecinin vazifesi değildir. Bizim istediğimiz meşrutiyet kaidesi altında Dahiliye Nazırının size bir münasip zatı inha etmesidir ve sizin arza göndermenizdir.

Sadrazam Paşa Dahiliye nazırı Memduh Paşayı çağırttı, bu dakikada kapıdan içeri, o gün La Haye'den dönen Turhan Paşa da girmişti.

Memduh Paşa suale şu cevabı verdi:

— Merhum Namık Kemal zade Ekrem Beyi inha eyliyeceğim.

Burada ben dedim:

— Lâkin Ekrem Bey Kudüs mutasarrıfıdır, onun İstanbula gelmesi uzun zamana muhtaç!

Sadrazam Paşa işi uzatmanın uyamıyacağını anlamıştı. Ve ilâve eyledi:

— Ben Edirne Valisi Ziver Beyfendiyi muvafık buluyorum. Acaba Dahiliye nazırı Paşa Hazretleri ne buyururlar?

— Pek münasip efendim.

Sadrıazam Sait Paşa

Ben dedim ki:

— Edirneden Ziver B. rın gelebilir; bu gece Zapt nazırı kimdir?

Sadrazam Paşa şu cev verdi:

— Hamdi B. azlolunmuşt bu gece Zaptiye nazırlığ ben yapacağım, müsterih ol nuz. Baba Tahir gibile küstahlığına dahi meydan rakılmıyacaktır.

Matbaama döndüm ve o ceyi yarım endişe ve yarım e niyet içinde geçirdik. O zam matbaamızda bize arkadaş eden ve şimdi polis dördün şubesinde muhasebeci olan sat Bey Zaptiye nezaretin muhbirimiz olarak kalmış bize haberler getirmişti. Se Sırrı Bey kardeşimizle R Tevfik Bey İstanbulun asay şine nezaret eyliyorlardı, onl da sabaha kadar at üzerin dolaştılar.

Bütün bu yazdıklarım büy inkılâplarda gazetelerle gaz teciliğin ne büyük vazifeler g rebildiğini göstermekted Tafsilâtile yazmaktan mak dım da hem tarihi tenvir hem gazeteciliğin ehemm yetini göstermektir.

AHMET İHSA

[*] *Sait Paşa o gün hünkâra mektup yazıp bütün ihtilâl hareketinin İstanbul merkezinin Serveti fünun matbaası olduğunu bildirmiştir. Bu arizanın bir suretini hayli vakit sonra gördüm.*

Ekonomi

Kambiyo Borsası Meclisi

Yeni meclis azası dün intihap edilmiştir

Dün kambiyo borsası meclisi tihabı merasimle yapılmıştır. ünkü intihapta yalnız Türk baası olan 25 Türk acentası- tirak etmiştir. Yeni borsa nimnamesi mucibince meclise aliye vekâleti 14 namzet göstrmişti.

C. H. F. namzetleri de bu 14 tın içinde seçilmişti. İntihap ticesinde müttefikan C. H. F. mzetleri alan Fehmi İsmail, rit Ferhat, Nedim, Râif Nec t, Takapalas, Pekmezyan ve arka Haym efendilerin intiep edildikleri anlaşılmıştır.

—o—

Borsada vaziyet tabiî

Dün borsada İngiliz lirası en biî bir şekilde muamele görüştür. İngiliz borsada sabahyin 1025 kuruşta açılmıştı.Bir alık yirmi para bir farkla gördü fakat tekrar düşerek akm üstü gene 1025 kuruşta pandı Borsada dün pek az mu ele olmuştur.

Altın 895 kuruşta açılıp 894 ruşta kapanmıştır. Liret 909 ruşta muamele görmüştür. mu muvahhide 192 kuruş kapanmışıtr.

—o—

Arpa fiatları

Son günlerde Arpa, kuş yemi elaf fiatleri düşmektedir. Bu tkutun stakun fazla olamasın an ileri geldiği zannedilmekte ir Fiatler geçen seneye nisbet l çok düşüktür.

—o—

Bakkallar kooperatifi

Bakkallr kooperatifi makarlarını piyasaya çıkarabilmek n uğraşmaktadır. Aldığımız lumata nazaran bütün terti- bat ikmal edildiğinden makarnalar nihayet bir haftaya kadar tevzi edilecektir.

Diğer taraftan kooperatif yeni bir pirinç müteahhidile müzakeredeydir.

—o—

Buğday piyasası

Buğday piyasası epi bir zamandır. devam eden durgunnu muhafaza etmektedir. Bu durgunluk fiatlara da tesir etmektedir.

Maamafih bu durgunluğun daha uzun müddet devam etmiyeceği tahmin edilmektedir.

Bu hususta en büyük amil dünya piyasasındaki durgunluktur.

—o—

Vapurla eşya nakli ücretleri düşüyor

Navul fiatleridüşmüştür. Rus yadan limanımıza bir ton mal 6 şiline nakledilirdi. Şimdi ise navul fiati 5 şiline düşmüştür.

Karadeniz ile Adalar denizinde ecnebi seferleri yapan vapurlarımız bu navul düşmesinden müteessir olmuşlardır.

Şayet navullar 5 şilinden aşağı düşecek olursa hariç seferleri yapmakta bir kâr kalmıyacaktır.

Fiatlerin düşmesine sebep şudur: Bundan evvel Yunan gemileri Baltık denizinde bir kaç aylık işler almışlardı.

Bu suretle yirmiden fazla Yunan vapuru Adalar denizinden ayrılmıştı. Tonaj azalınca navul fiatleri yükselmişti. Yunan vapurları Baltık denizinden avdet etmişler, Rusya ile Mısır limanları arasındaki işlre rakip olmuşlar ve navul piyasasını düşürmüşlerdir.

* * *

Kambio Borsası 4/1/930

İSTİKRAZLAR

[illegible]	095	00,50
[illegible] yonu muvahhide	191	00
[illegible] demir yolu	6	50

ŞENETLER

[illegible] bankası	11	80
[illegible] Anadolu demir yolu	23	40
[illegible] Tramvay. Ş.	69	00
[illegible] Şirketi	17,00	
[illegible] Şirketi	38	00
[illegible] Tütün A. Ş.	10	00
[illegible] Defirmen Ş.	28,00	
[illegible] Defirmen Ş.	4	90
[illegible] Çimento Ş.	30	50
[illegible] Telefon Ş.	28	00
[illegible] Sigorta Ş.	4	75
[illegible] Hayriye	17	25

TAHVİLAT

Anadolu D. Y.	1. T.	35,25
	2. T.	35.25
	3. T.	26 25
Tünel şirketi		4,30,00
Elektirik şirketi		4 30,00
Rıhtım Şirketi.		17 30
H. Paşa liman şirketi		—

ÇEKLER

Londra	1025 00,00	Newyork	0,47 96.87
Paris	12 08 50	Atina	36 34.00
Cenevre	2 44 50	Roma	09 14.00
Bükreş	25 12.50	Amsterdam	01 18.50
Brüksel	3 41,50	Sofya	65 75.00
Prag	15 97,50	Berlin	2 99 00
Viyana	3 39 20		

Fransada

Bahrî kuvvetler

PARİS, 3. A. A. — *Temps* gazetesi müstemlekelerde bulundurulan deniz kuvvetlerine an bir makale tahsis etmiş. *Temps*, bu yazısında nazırlar meclisinin ahiren verdiği kararları mevzuubahs etmekte Fransayı kendi müstemlekelerinde mühim deniz kuvvetleri bulunduran İngiltere ve Almanya gibi hareket etmeğe davet ettikten sebepleri kaydeylemektedir.

Yunanistanda

Amele federasyonu feshediliyor

ATİNA, 4. A. A. — Komünist propagandasında bulunduğundan dolayi amele ittihadı ve nfederasyonunun feshi mahkeme tarafından emredilmiştir. Bu getireceği eserin tamamlanmasını tevdiini kaydettiği, bunu akdeylemiştir.

Sırp - Bulgar hududunda

BELGRAD, 3. A. A. — Bulgar-Sırp hududunun gizli surette geçmeğe teşebbüs eden bir kaç şahıs hudut muhafızları tarafından görülmüş ve bunlara derhal durmaları emredilmiştir. Fakat, bu şahıslar silâh çekerek kaçmağa teşebbüs etmişlerdir. Bunun üzerine muhafızlar mukabele etmişler ve onların birini öldürmüşler diğerini da yaralamışlardır. Yaralılardan biri sevdiği genç kızı kaçırmak için Bulgaristandan gelmiş zengin bir ailesinin çocuğudur.

Amerikada

Yangın: İki kişi öldü

NEVYORK, 4. A. A. — Nevyorkun şik otellerinden birisinin zemin katında bir yangın ve bunu müteakip sebebi henüz meçhul bulunan bir infilâk vukuagelmiştir. Alevler asansörlerin inip çıkmakta olduğu boşluğa girmiş ve bu boşluğu muazzam ve hakikî bir baca haline getirmiştir. Otelde panik zuhur etmiş iki kişi korku ve dehşet neticesinde ölmüştür.

İki çocuk yandı

LONDRA, 3. A. A. — Londranın şimal cihetindeki mahallelerinden birinde bir benzin varili iştial etmiştir. Bu kaza neticesinde iki çocuk ölmüş, 7 kişi de yaralanmıştır.

Çocukların cenaze merasimi

PAİSLEY, 3. A. A. — Geçen gün vuku bulan sinema yangınında âlevler içinde kalarak yanan 50 çocuğun cenaze merasimi bugün yapılmıştır.

Çocuklarının cenazelerini gözyaşları içinde takip eden ebeveyinin feci vaziyeti bilhassa dikkati celbetmekte idi.

—o—

Mülâkatlar

LA HEY, 4. A. A. — M. Briand, M. Von Kurtius ile görüşmüştür. 4 Fransız nazırı ile M. Berthelot, profesör Hesnard 4 Alman nazırı ve 5 müsteşar bugün öğle yemeğini beraber yiyeceklerdir.

—o—

Konferans ikmal edildi

SOFYA, 4. A. A. — Sırp-Bulgar konferansı mesaisini ikmal etmiştir.

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Vilâyette

Tahkikat

Defterdarlıkdaireler teftiş ediliyor

İhbarı yapan iki muhbir meydanda yoktur

Defterdarlık muhasebe kısmında ve şubelerde yapılmakta olan teftişata devam edilmektedir.

Tahkikat daha fazla kazanç vergisi tahakkukatı etrafında yapılmaktadır. Bundan başka iki imzalı bir suiistimal ihbarı yapılmıştır.

İhbarın mahiyeti hakkında malûmat almak üzre muhbirleri Defterdarlık çağırmış ise de gelmemişlerdir.

Bunun üzerine Defterdarlık tahkikata başlamıştır,.

—o—

Ibrahim Tali B.

Birinci umumî müfettiş İbrahim Tali Bey dün de Vilâyette ki dairelerinde meşgul olmuştur. Kolordu kumadanı Şükrü Naili Paşa ve Erkânı harbiye Reisi Miralay Kemal bey ve bazı zevat İbrahim Tali beyi ziyaret etmişlerdir.

—o—

Polislere gece dersleri

Polis müdüriyeti bütün merkezlerde polis memurları için gece dersleri açmıştır. Polis meslekine ait ilmî, ahlâkî, idarî inzibatî, içtimaî, iktisadî bahisler ve mevcut kanunlardan polise taallûkû bulunan mevat hakkındaki bu dersler haftada iki gece ikişer saat devam edecektir.

Gene belediye

[*Birinci sahifeden mabat*]

Peynirleri şöyle bir muayene ettiler. Ne yazdığını sormağa vakit kalmadan çıkıp gittiler. Dün baktım bir kâğıt: İşte kâğıdı size de göstereyim:

"Beyaz peynirlerin üzerine yağlı ve yağsız olduğuna dair etiket koymadığımızdan dolayi 3 lira ceza vermenize Emanet encümenince hükmolunmuştur. Bu parayı 7 gün içinde daire veznesine teslim ederek makbuzunu zabitai belediye merkezine göstermeniz lâzımdır. Aksi takdirde kanunun 7 inci maddesine göre beher lira ceza için 24 saat hapsolunmak üzre evrakımızın Müddeiumumiliğe gönderileceği..."

Lonkanta sahibi de şunları söylüyor:

— Daha üç gün evel camekândaki köfte tabağının üstüne "kıvırcık eti" etiketini asmadık diye üç lira ceza kestiler. Camekândaki tatlının içine bir gün nasılsa bir pul düştü diye de geçen sene bir lokantacıdan ceza aldıklarını biliyorum. Daha buna benzer nice şeyler bulup ceza kesiyorlar." Kasap ta cezalardan müştekidir:

— Kapının önüne mostralık koyun asamayiz. Derhal ceza keserler. Damgalardan birisi her nasılsa okunmıyacak şekilde çıksa gel, ver cezayi...Herbirimizin verdiğimiz ceza, birbiri üstüne on lirayi geçer."

Görüştüğümüz esnafın bilhassa şikâyet ettikleri nokta, zabitai belediye memurlarının gezdikleri dükkânda mutlâka bir yolsuzluk aramalarıdır.

Süleyman Nazifin hatırası

5 Kânunusani 927.. " Firakı Irak,, müellifinin ölüm günü. Bundan tam üç sene evel bugün üstat Süleyman Nafiz kendisini çok sevenlerden ebediyen ayrılmış bulunuyordu. İşgal günleri in bir çok fecaatının taşınmaz bir elem gibi görmüş, Maltaya yollanmıştı. Nazif nisbeten genç sayılacak bir yaşta irtihal etmiştir.

Bir tavzih

1398 numaralı gazetenizin üçüncü sahifesinde hayvan borsası hakkında şahsıma ait gösterilen beyanat tarafımdan verilmemiş olduğundan keyfiyetin tavzihini istirham eylerim

Şelim Zade Hasan Fehmi

POLİSTE

Bir cinayet

Sabık bir polis memuru öldürüldü

Bu cinayetin failî henüz meçhuldür

Evvelki gece Taksimde cabi sokağının köşesinde sabık polis memurlarından Ahmet Nazmi ef. tabanca ile öldürülmüştür. Dün akşam bir refikimiz katilin eczacı Hasan bey namında birolduğun yazmış isede bu doğru değildir. Vak'a ile bir taraftan Taksim merkezi alâkadar olmakla beraber diğertaraftan müddei umumilik te tahkikata vaziyet etmişti. Bidayette katil zannile bir sütçü yakalanmış isede sonra katil olmadığı anlaşılmıştır. Hakikî katilin zahire ihracı için tahkikata devam olunmaktadır.

—o—

Bir otomobilin örtüsü çalınmış

Dün Pangaltıda durmakta olan İspanya sefaretanesine ait otomobilden içi fanilâlı üstü kürklü 100 lira kiymetinde bir diz örtüsü çalınmıştır. Hırsız aranmaktadır.

—o—

Bir talebe daha gaip

Bir gencin kaybolduğunu haber aldık. Bu sefer kaybolan genç te geçen ki üç efendi gibi Kuleli lisesi talebesindendir. Şakir Cemal ismini taşıyan bu genç üç gündür Bakırköyündeki evine uğramamaktadır.

Merak içinde kalan gencin ailesi Bakırköy polis merkezine müracaat etmişler ve oğullarının bulunmasını istemişlerdir.

Bakırköy merkezi keyfiyeti polis müdürlüğüne bildirmiştir.

—o—

2 Cerh vakası

1—Vapur tayfasından Yaşar kamarot Davudu bir iş meselesinden dolayi 2 yerinden yaralamıştır.

2—Tepe başında Kasım ve Hüseyin isminde 2 şöför müşteri almak meselesinden kavgaya tutuşmuşlar, Kasım Hüseyini demirle başından yaralamıştır.

8 sirkat vakası

1 — 2320 numaralı otomobil Harbiye tramvay bekleme mahallinde dururken Faik isminde biri bazı demir alâtı çalmıştır.

2 — Rumeli kavağında Ahmet efendinin kahvesinde uyuyan Bulgaristanlı Mehmedin29 lirası amele Kâzım tarafından çalınmıştır.

3 — Meçhul bir hırsız Tahta kaleden geçen Şerife isminde bir hanımın el çantasını çalmıştır.

4 — Eyipte mütekait Mustafa bey İstanbuldan eşya nakletirirken 2 seccade ile 1 halısını çaldırmıştır.

5 — Şoför Seren Zeytinburnunda nafıa şirketine ait bir varilden benzin çalarken yakalanmıştır.

6 —Galatada bir şahıs Seher isminde bir hanımın köürüde el çantasını çalmıştır.

8 — Meçhul bir hırsız; mürebbiye madam Lusinin para çantasını Teşvikiye caddesinde kapıp kaçmıştır.

—o—

Zorla kız kaçırılır mı?

Cihangirde Necmeddin beyin ahçı çırağı Settar İzzet, sevdiği hizmetçi Suzana izdivaç teklif etmiş, fakat daima menfi cevap almıştır.

Bunun üzerine Settar kızı zorla kaçırmağa teşebbüs etmiş. Kız feryada başlayınca imdada gelenler Settarı yakalamışlardır.

—o—

Ölümle tehdit etmiş

Halıcıoğlunda kahveci Japon Hasan; Mesut, Necati, Nuri. Fethi,Haydar ve gâvur Ali namlarındaki adamlar tarafından ölümle tehdit edildiğinden bahisle polise müracaat etmiştir. Polis bu adamları yakalıyarak haklarında tahkikata başlamıştır.

Ömer isminde bir adam bir mesele dolayısile kendisini derdeste gelen taharri memuru Şahin efendiye bıçak teşhir etmiş ve polis merkezinde de memurlara hakaret ettiğinden hakkında da tahkikata başlanmıştır:

—o—

Karısını bıçakla mış

Karagümrükte Hayriye Hanımın evinde misafireten oturan Necmiye Hanımın kocası seyyar satıcı Şükrü, dün gece Necmiye hanımın yanına gelerek, durup dururken kamasını çekmiş ve Necmiyeyi birkaç yerinden yaralayarak kaçmıştır. Necmiye tedavi altına alınmıştır.

Emanette

Şehremini

Evvelki gün Ankaraya gitti

Emanet ve vilâyet meselelerini görüşecek

Şehremini ve Vali vekili Muhiddin B. evvelki gün Ankaraya gitmiştir. Muhiddin B. Ankarada bulunduğu müddetçe Vilâyet ve Emanet işlerile bilhassa Maryoseranın Halici tathir için Emanete teklifi, Adalar elektriği, Vilâyetle Emanetin tevhidi, müstacel işler için Emanete lüzumu olan kambiyo meselelerile meşgul olacaktır. Muhiddin Beyin İstanbula avdet ettikten sonra Avrupaya bir seyahata çıkacağından da bahsedilmektedir Vali B. salı günü avdet edecektir.

—o—

Narh komisyonu

Narh komisyonu bugün Emanette toplanarak yeni ekmek fiatını tesbit edecektir. Fiatlerin biraz tenezzülü beklenmektedir.

—o—

Taksim abidesi

Taksim meydanında abide etrafına yapılacak havuz ve havuzun etrafındaki bahçelerin inşaatına ait teklif zarfları açılmıştır. Bu işe lüzumu olan müsaade istenmişti. Cevap alınır alınmaz ihâle yapılacaktır.

—o—

Radyoterapi

Cerrah Paşa hastanesi için celbi mukarrer olan radyoterapi mütahassısı M. Bertelin harcirahı kendisine gönderilmiştir Mumaileyh 15 güne kadar şehrimize gelecektir.

Bulgaristanla ticaret mukavelesi

Ankara, 4 (Telefonla) — Bulgaristanla mevcut ticaret mukavelenameleri martın sonunda meriyetten kalkacaktır.

—o—

Fransız müstemlekeleri dahil değil

ANKARA, 4 (Telefonla) — Fransa modis vivivanti ahkâmından Fransa müstemlekelerinin de istifade edeceğine dair hayıt olmadığı hariciye vekâletinden tamimen alâkadarlara tebliğ edildi.

—o—

Bir köy yandı

Bolu vilâyetinin Gökçesuya merbut Köprübaşı kariyesinde yangın çıkmıştır. Bu yangın neticesinde on dört hane yanmıştır.

—o—

Kuduz köpekler çoğaldı

Geçenlerde kuduz köpeklerin çoğaldığını yazmıştık. Dünde Mevlevihane kapısında bahçevan Apostolu bir kuduz köpek isırmıştır. Köpek öldürülmüştür. Apostol tedavi altına alınmıştır.

—o—

Davet

İstanbulda bulunan ve fakat adresi meçhul olan Tavasi Müstantiki Arif Hikmet Beyin der hal vazifesi başına gitmediği takdirde müstâfi addedileceği İstanbul müddei umumiliğinden bildirilmiştir.

RADYO PROGRAMI

5/1/930 programları
(İstanbul ayarile)

İstanbul 1200 m. 5 Kw.
17.30 18.30 Saz heyeti.
18.30 20.30 Jazz-band, Orkestra,
20.30 22.30 Saz heyeti, Anadolu Ajansı haberleri.

Belgrad 429 m. 2,5 Kw.
21.— Radio orkestrası.
23.20 Tiyatro
23.50 Place oteli orkestrası.

Büdapeşte 550 m. 20 Kw.
17.— "Torekves" koro heyeti
18.15 Macar şarkıları.
21.— Piyano ve Keman konseri.
22.— Birinci piyade alayi orkestrası, bilâhare tzigan orkestrası.

Moravska-Ostrava 263 m.10Kw
20.— Halk şarkıları
21.— Dans havaları.
22.30 Cafe Prag orkestrası.

—o—

Prağ 487 m. 5 Kw.
19.— Konser ve şarkı
20.— Halk şarkıları.
21.15 Halk şarkıları.
22.40 Halk şarkıları.
23.15 Cafe Prağ orkestrası.

—o—

Roma 441 m. 50 Kw.
17.— Symphonique konser.
21.20 Radyo gazetesi
22.02 Opera: "İris", Mascağni, nin eseri.

Opera nihayetinde koro heyeti ve orkestra konseri.

—o—

Viyana 516 m. 15 Kw.
16.30 Konser.
19.30 Musique de chambre
21.05 "Der Zerrissene", şarkılı piyes.

Bilâhara orkestra ve gramofon nihayetinde telsizle resim neşriyatı.

Pasolar Yalova içindeki muteber

Yalova'nın İstanbul'a ilhakı üzerine Seyrisefainin sevahilî mütecavire arasında muteber pasolarının Yalova—İstanbul hattında da muteber olup olmayacağı hakkında Seyrisefain idaresinde tahkikat yaptık. Şâkadar bir zat diyor ki:

— Yalova'nın İstanbul'a ilhakı üzerine Yalova da sevahili mütecavireden madut olmuştur. Tabiîdir ki, sevahili mütecavire arasında cari olan pasolar, bu hatta da muteber olacaktır.

—o—

Tayyareye teberru

Aslan ve Eskihisar çimento fabrikaları Anonim Şirketi tarafından Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesine üç yüz lira teberru edilmiştir.

Bulgaristanda sui kast şebekeleri

ATİNA, 4. *(Apo.)* — Sofyada şekli hükûmeti sui kastlar tağyîre matûf komünist şebekeleri meydana çıkarılmış mesûbini yakalanmıştır.

—o—

Tren kazası

VOOSTER, (Ohio) 4. A. A. Pensilvanya ekspresile bir tobüs arasında vukuagelen mesademede yedi çocuk telef olmuş ve yedi çocuk yaralanmıştır. Kaza etrafın görülmesine son derecede mani olan fırtına ve doluya isnat edilmektedir.

—o—

Bir sinema yıldızının kocası

SANTA MONİCA, 4. A. A. Dün vukubulan tayyarekazasında telefolanlar arasında sinema yıldızı Mary Astor'un kocası da vardı. Mary Astor, bu haberi öğrenir öğrenmez bayılmıştır. Kendisinin Holivuttaki evine götürülmesine mecburiyet hasıl olmuştur. Orada birçok doktorlar yatağının başucunda durmaktadır.

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin Ünyon sigorta kumpanyasına yaptırınız.

Türkiyede bilafasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon: Beyoğlu -2 002

MİLLİYETİN EĞLENCELERİ

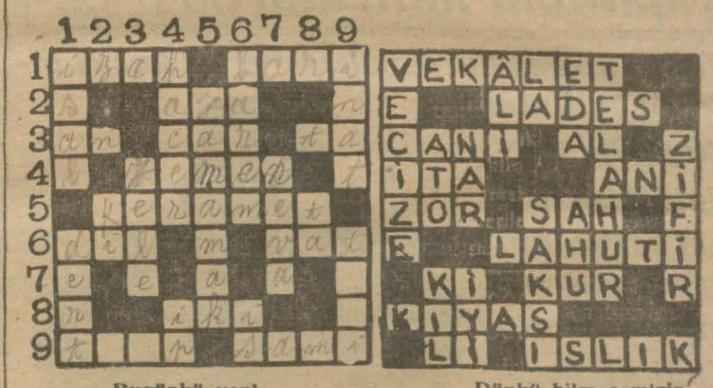

Bugünkü yeni bilmecemiz

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

SOLDAN SAĞA:

1 — Anlatmak (4) Hiç olmazsa (4)
2 — Avuç içi (3)
3 — Zaman (2) Çarşaf (3) Nida (2)
4 — Eski arap vilâyetlerinden biri (5)
5 — Mucize (7)
6 — Bizi konuşturan (3) Elektrik ölçüsü (3)
8 — Birden sonrası (3)
9 — Tuvan (4) Dinleyen (4)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Yollamak (4) keder (
2 — Rabıt (2)
3 — Aslan saçı (4)
4 — Taş (5) kınnap (2)
5 — Eklemek (7)
6 — Maaş kanunu (5) Sis (2)
7 — Bir beşte (4)
8 — Nida (2)
9 — Dik başlılık (4) Sonradan (4)

Alkoks ile ağrıları izale ediniz

Göğüs ağrılarına ve soğuk algınlığına, zaif ciğerlere, öksürüğe, lumbago, romatizma, ve ve her hangi mevzii sancı için, bu eski ve tecrübe edilmiş ilâç en seri, en saf, ve en müessir olacaktır. Ağrıyan yere Alkoks'u tatbik idiniz.

Established 1847.

Allcock's Plasters

Alkoks

Hariçten istimal edilen ilaçların en iyisidir.

Her eczanede bulunur.

ALLCOCK MANUFACTURING CO. Birkenhead, England

Saçları dökülenler ve başında kepek olanlar ve dökülenlerin çıkmasını arzu edenler **FUAT SAÇ SUYU** kullanınız İstanbul Bahçekapıda Zaman ecza deposunda satılır. Deposu Şişlide Ali Fuat eczanesidir. Muhterem müşterilere kolaylık olmak üzere fiatı 150 kuruşa tenzil edilmiştir.

FORD MOTOR COMPANY EXPORT INC. İstanbuldaki müesseselerinde imal edilen ilk otomobiller bugünden itibaren teşhir edildiği kendi resmî acentalıkları salonlarında ziyaret edileceğini muhterem ehaliye ilân ile kesbi şeref eyler.

Mühürdar zade A. Vefa Bey
Salkım Söğüt-Sirkeci
Taksim meydanı - Beyoğlu

Kâtip zade Sabri Bey
İstiklâl caddesi 101 Beyoğlu

İstanbul İkinci Ticaret Mahkemesinden:

Müflis Vahram Sebuhyan efendiye ait olup Sabrısafa hanında ve kısmen İstanbulda Aşır Efendi kitaphanesi caddesinde 59 numerolu mağazada mahfuz bulunan kasa ve tezgâh ve sandaliye ve mağazaya müteallik eşyanın 13-1-930 tarihine müsadif Pazartesi ve ikmal edilemediği takdirde müteakip günlerde bilmüzayede furuht edileceğinden talip olanların yevm ve vakti mezkûrda Sabrısafa hanında hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Birinci Ticaret dairesinden: Zından kapıda ipcilerde 19 numarada urgan ticaretile müşteğil iken bilâhare terki ticaret eden Balatta Kesme kayada hası Muhiddin mahallesinde tanburacı sokak kilise caddesinde 38 numaralı hanede mukim Kâsim Necdet Beyin 26-12-929 tarihinden itibaren ilânı iflâsına karar verilmiş olduğu alâkadarların malûmu olmak üzre ilân olunur.

2,5 liraya bilet

Fırsattan istifade ediniz!

Altıncı keşide için bir bilet ve yeni tertipten bir bilet yani iki bilet altı liraya satıyoruz. Altıncı keşidede kazanamiyacak bilet sahibine iki lira verilecektir.

Şehzadebaşında cami karşısında 45 numerolu
Mebdei Servet gişesi.

ZAYİ: Şehremanetinden almış olduğum 2736 sicil numerolu ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur. Kara Gümrük civarında Keçecilerde köprübaşı caddesinde 69 numeroda şoför Kâmil bin Mehmet efendi.

İstanbul mahkemei asliye üçüncü hukuk Dairesinden:

Müddeiye Hadaret hanım tarafından kocasi Beyazitta Mercan ağa mahallesinde, Muradiye sokağında 8 numaralı hanede mukim Mustafa bey aleyhine açtığı boşanma davasında müddeaaleyhin ikametgâhının mechuliyeti hasebile ilânen yapılan tebligata rağmen cevap vermeyen Mustafa bey hakkında bittalep gıyap karari ittihaz edilmekle tahkikatın tayin edildiği 4-2-930 Salı günü saat 10 de hazır bulunması aksi takdirde muamelenin gıyaben yapılacağı tebliğ olunur.

Eyip Sulh İcra Memurluğundan:

Hacı Mustafa oğlu Alinin Süleyman efendiye olan deyninden dolayı mumaileyh Ali ağanın bir reis inek ile iki reis öküz ve bir danasinin haciz edilmesinden mezkûr havvanatin Eyipde Rami kışlası karşısında Recep ağanın hanında 9-1-930 tarihine müsadif Perşembe günü saat 13,30 da bil müzayede mahalli mezkûrde satılacağından talip olanların yevmi ve saat mezkûrda mahalde bulunmalari ilân olunur.

Üsküdar Orman muamelât memurluğundan:

Müsadere emvalinden 39 buçuk çeki meşe 13 çeki mahlut hatapla 83 kilo Anadolu otu 18-12-929 tarihinden bil itibar yirmi gün müddetle meşe hatabının çekisi 250 Mahlut 20 Anadolu otunun beher kilosu 5 kuruştan müzayedeye çıkarılmış. Talip olacakların pey akcesile Haydarpaşadaki Orman Memurluğuna müracaat ve yevmi ihaleye müsadif 6-1-930 Pazartesi günü saat on birde Üsküdar kaymakamlığında kiraya komisyonunda hazır bulunmaları.

Deniz satınalma komisyonundan:

1170 kilo reçel, 1462 kilo peynir pazarlıkla ihalesi 6 Kâ. S. 930 Pazartesi saat 14 te.

2925 kilo makarna, 487 kilo şehriye pazarlıkla ihalesi 7 Kâ. Sani 930 Salı günü saat 14 te.

Deniz efradına ramazanda ita edilecek olan yukarıda yazılı erzak hizalarında gösterilen gün ve saatta ihalesi icra edileceğinden şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip bulunanların da hizalarında yazılı gün ve saatta Kasımpaşada deniz satınalma komisyonun müraacatları.

Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî idaresinden:

225 adet masa, dolap ve yazıhane kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 20 ikinci kânun Pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar Umumî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa mağazasından tedarik edebilirler.

Malzemei beytiyesi hem işinizi teshil hem de evinizi tezyin eder.

AEG

Türk Anonim elektrik şirketi umumiyesi Galata Bahtiyar Han

Bu Pazartesi akşamı Veznecilerde
DARÜTTALİM SALONUNDA
Muallim Fahri Beyin talebeleri hanımlar tarafından
MÜSAMEREI MUSİKİYE

Fakrüddem, zaafı umumî, nevralji
Kemik hastalığı, Sıraca, gripten sonraki nekahat, malarya, lohusa ve sairede kırk senedenberi mücerrep olan
Dr. HOMMEL in HEMATOGENE
mukavvisinin istiamalile muvaffakıyetle kesbi ifakat eylemişlerdir. Balık yağı yerini tutar, Umum eczanelerle ecza depolarındada satılır.
Umumî vekili: Istanbulda Cermanya Han 44

Vilâyeti daimi encümeninden;

İnönü şehir yatı mektebi talebesine yaptırılacak 600 takım elbisenin imaliyesi pazarlık suretile ihale edileceğinden taliplerin 5/1/930 tarihine müsadif Pazar günü saat onbire kadar Daimi encümene müracaatları.

BUYUK TAYYARE PİYANGOSU
YEDİNCİ TERTİP
6. INCI KEŞİDE
11 KÂNUNU SANİ 1929
Büyük ikramiye:
200,000 liradır
Adetce: 50,000
40,000
30,000
20,000
15,000
10,000 Liralık ikramiyeler
ve 100,000 » Bir mükâfat

Türk Maarif Cemiyeti İstanbul mümessilliğiuden
TÜRK MAARİF CEMİYETİ
Mektep defterleri
ve güzel yazı dersleri defterleri
Her yerde arayınız. Umumî deposn Istanbul, Fincancılar yokuşunda Sark Hanında 18 numerodadır

Krezival

Kullanması kolay ve tesiri kat'iyen şaşmaz. Pek müz'iç olan öksürüğü keser.

Hava borularında biriken balgamlari söktürür.

Dikkat! „Bayer" fabrikasi müstahzaratı, „Bayer" salibini havidir.

BAYER

YALNIZ
Kadburi
VE
Burnvil
Çikolatalarını
Yeyiniz
Cinsi âlâ
Lezzeti mükemmel
Rayıhası nefistir.

MUSTAFA ŞAMLI MAHDUMU
Müessesatı
Bazı dairelerin
İLGASI
Dolayısile
Mühim ucuz satış

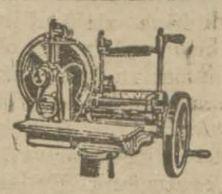

Pastırma doğrama makines i sayesinde işte sür'at ve sühulet ve müşterinin memnuniyeti fevkalâde temin edilir. Fırsattan istifade ediniz. Umumî Türkiye vykilleri;
PARASKEVAİDİS BİRADERLER
Istanbul Balıkpazarı Yağcı sokak No. 4

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden

Mersin — Yenice hattı üzerinde Hacikiri istasyonu civarında ki ocaktan çıkarılacak sekiz bin ve Eskişehir Ankara hattı üzerinde Çubukova istasyonu civarındaki ocaktan çıkarılacak 7000 m 3 balast ayrı, ayrı ve kapalı zarfla münakasaya komuştur.

Münakasa 25/1/930 cumartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar Umumî müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankarada Maliye ve muhasebe işleri Reisliğinden ve Mersin hattına âit olanları Konya veznesinden de tedarik edebilirler.

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube centesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

(Cümhuriyet) vapuru 6 kânunusani Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecektir.

Avalık sür'at postası

(MERSİN) vapuru 7 kânunusani Salı (17) de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrayarak gelecektir.

Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

İzmir - Mersin sür'at postası

(MAHMUT ŞEVKET PAŞA) vapuru 7 kânunusani salı 12 de Galata rıhtımından hareketle çarşamba sabahı İzmire gidecek ve akşamı İzmirden hareketle Antalya, Alaiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alaiye, Antalya, Kuşadası, İzmire uğrayarak gelecektia.

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI

Seri, lüks karadeniz postası

Millet vapuru 5 Kânunusani **Pazar** günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle [Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon ve Rize] ye azimet ve aynı iskelelere "Görele, Vakfıkebir ve Ünye„ye uğrayarak avdet edecektir.

Muracaat mahali: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazıhane. Telefon İstanbul 1154

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI

KARA DENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

İnönü vapuru 5 kânunusani **Pazar** günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mesadet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: Istanbul 2134

Yelkenci vapurları

Karadeniz lüks ve sürat postası

VATAN vapuru 8 kânunusani **Çarşamba** günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru [Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize] ye gidecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentesine müracaat. Tel. Istanbul 1515

Sigorta, Komisiyon, Vapur acentalığı ile meşgul

ABDİ VEHBİ

Yazıhanesini Galatada, Karaköy Palasta dördüncü kata naklettiştir.

Telefon: Galata 3945 posta kutusu: Galata 38

100 lira mükâfat

Maksim veya Garden bar veya bu iki mahal arasında otomobil derunundan yılbaşı gecesi bir pırlantalı plâtin bilezik saat düşürülmüştür. Beyoğlunda Bursa sokağı 16 numeroya getirene 100 lira ikram edilecektir.

LLOYD TRİESTİ

Limanımıza muvasalatı bekle
Vapurlar
(SEMİRAMİS) vapuru 5 nunsani pazar (Köstence ve garıstan) dan
(DALMATİA) vapuru 8 kânunusani çarşamba (İtalya ve nanistan) dan
Yakında Limanımızdan harel edecek vapurlar
(ABAZİA) vapuru 6 kânunus pazartesi (Selânik, Kavala, Vol Pire, Patras, Ayasaranda, Br dizi, Ankona, Fiume, Venec ve Trieste) ye
(SEMİRAMİS) vapuru 9 kân nusani perşembe sabah tam da (Loyd ekspres) olarak Pi Brendizi, Venedik ve Trieste)
(DALMATİA) vapuru 9 kân nusani perşembe 16da (Burg Varna vo Köstence) ye
[COSULICH Line] kump yasının lüks vapurlarına aktar edilerek Şimali ve Cenubî Ar rika limanlarına gitmek için t zilâtlı doğru bilet verilir.
Her nevi tafsilât için Galata mumhane (Lloyd Triestine ser acantesine. Telefon Beyoğ 2127 vaya Galata sarayın sabık Selânik bonmarşası bin sındakı yazıhanelerine. Telef Beyoğlu: 2499 ve yahut Sirkec Kırzade hanındaki yazıhanesi müracaat edilmesi. Telef İstanbul: 235.

Şark Malt hülâsas

İstiha, kuvvet ve sıhhat iç en müessir devadır. Bilûmu eczahanelerde bulunur. Umum depoları: Bomonti fabrikas Telefon: Beyoğlu 583, ve Istan bulda Ekrem Necip ecza depos Telefon: Istanbul 78.

ADEMİ İKTİDAR ve bel gevşekliğine

En müessir deva Seroin hapla dır. Deposu İstanbul Sirkecide İsk deriye oteli ittisalinde Ali Riza ec nesidir. Taşraya 150 kuruş posta gönderilir. İzmirde ecza depoların ve İrgat pazarındaki eczanede bul nur.

M. KURİS
KÜRK MAĞAZASI
Beyoğlunda İstiklâl caddesi No. 409 Hazır ve ısmarlama her nevi kürklerin en son moda ve müntahap çeşitleri. Fiatlar rekabet kabul etmez.

Dr. İhsan Sami
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtatına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi karşısında No 189

DEVREDİLECEK İHTİRA BERAT

"Fşenk fiskesinde islâhat hakkında 22 Nisan 1928 tarihinde takdim edilmiş olup İstanbul Vilâyeti Celesi evrak kalemince 11187 numara ile mukayyet ihtira beratı müracaatnamesi sahipleri ihtiralarını bu kere ahere satmak veyahut icara vermek arzusunda bulunanların satın almak ve yahut isticar etmek arzeden zevatın İstanbul Yeni postahane arkasında Türkiye hanında 18-2 numaralarda ISTOK efendiye müracaat etmeleri ilân olunur.

Frengi ve belsoğukluğuna yakalanmamak için PROTEJİN

kullanmalıdır. Paris pastör müessesesinde senelerden beri tecrübe ve kabul edilmiş terkibin aynı olarak Istanbulda bevliye mütehassısı Doktor Mehmet Ali Bey tarafından tertip edilmiştir. Münasebetten sonra kullanılır. Gayet kolay ve emniyetlidir. Umumî deposu: Bahçe kapıda Zaman Eczanesi deposudur. Elli kuruş mukabilinde posta ile her yere gönderilir.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

PAZAR
5 K.SANİ 1930

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders

Naime Halit — Muallim Ahmet Halit

Hesap bilgisi

Hesapta bazı kolaylıklar:
Bir adedi 10 ile zarbetmek için sonuna bir sıfır
Bir adedi 100 ile zarbetmek için sonuna iki sıfır
Bir adedi 1000 ile zarbetmek için sonuna üç sıfır.
Koyarız, 23 on kere büyürse 230 olur.

Bir adedi 50 ile zarbetmek için önüne iki sıfır koyar, sonra arısını alırsınız. Meselâ: 20 ile 50 yi zarbedeceğiz: 20 ye iki ıfır koyunca 2000, yarısı 1000 eder. Unutmaymız ki bunları ihnen yapacaksınız.

Bir adedi 13 le zarbetmek için:

Evvelâ 10 ile zarbedersiniz, yani bir sıfır koyarsınız, sonra ihninizden o adedi 3 ile zarbedip toplarsınız. Meselâ:

22 × 13 evvelâ 10 ile zarbedince 220 eder, 3 kere 22 de 66 der 220, 66 daha 288 eder.

Bir adedi 20, 30 gibi sonu sıfırla biten adetlerle zarbetmek iin onu evvelâ 2, 3 ile zarbeder, sonra bir sıfır koyarız. Meselâ:

20 × 35 bunun için iki kere 35 in 70 ettiğini zihnen buluruz, r de sıfır koyunca 700 eder.

Bir adedi 25 ile zarbetmek için evvelâ dörde taksim eder, onra önüne iki sıfır koyarız. Meselâ: 40 × 25 bunu kolayca yapmak için 40 ın dörtte birini alırız, 10 eder, iki sıfır koyunca 1000 olur.

BAZİ MESELER

Bir eviniz var, ayda 35 lira alıyorsunuz. Senede 50 lira amir masrafınız var, hükûmete de 42 lira vergi veriyorsunuz. Acaba bir senede elinize ne geçecektir?

Halli: Ayda 35 lira alırsak senede 420 lira almış olursunuz. Vergi ve tamir masrafınız 92 liradır. Bunu çıkarınca 338 lira kar.

8 dönümlük bir tarlamız var. Her dönüme 7 kilo buğday ekiyoruz. Sene sonunda bir kiloya 20 kilo buğday alıyoruz. Acaba tarladan nekadar buğday alacağız?

Halli: Bir kiloya 20 kilo alırsak 7 kiloya 7×20 = 140 kilo alırız. Tarla 8 dönüm olduğuna nazaran 8×140 = 1120 kilo buğday alırız.

Bir senede:
Bir şapka için 10 lira
Bir palto için 30 lira
Bir elbise için 30 lira.
Bir takım çamaşır için 20 lira
Bir çift ayakkabı için 10 lira.

Kumaş ve saire karşılığı olarak Avrupaya para verdiğimizi düşünelim. Hepsi ne eder? 100 lira.

İki milyon kişinin her sene bu parayi verdiğini düşünürsek bir senede memleketimizden Avrupaya giden parayi bulursunuz.

100 kere iki milyon 200,000,000 lira eder.

Şu halde biz yerli malları kullanacak olursak bir senede memleketimize en aşağı iki yüz milyon lira kazandırmış olacağız demektir.

İşte en kolay bir hesapla vatanımızdan yabancı memleketlere neler verdiğimizi anliyoruz.

Kandilli rasat merkezi bugün sulu kar yağmasının muhtemel olduğunu bildirmiştir. Zaten havalar kaç gündenberi ıslak gitmektedir.

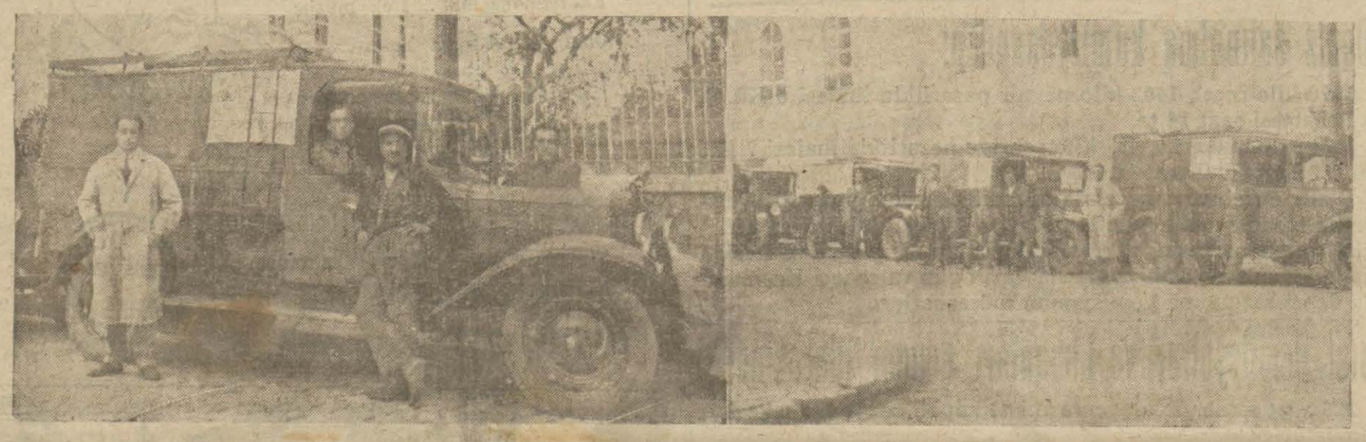

Ankara ve Eskişehirde açılan konserve fabrikaları külliyetli mikdarda istihsalde bulunmaktadır. Resmimiz bu konserve sevkıyatını göstermektedir.

Birinci umumî müfettiş İbrahim Tali B. ve müfettişlik erkânı (Elâziz, Urfa, Diyarıbekir) Türk ocakları spor kulüpleri bir arada

Devredilecek ihtira beratı

"Yollu sigara makineleri ve buna mümasil şeyler için kesme tertibatı" hakkında senai Umum Müdürlüğünden istihsal edilmiş olan 27 Şubat 1928 tarih ve 656 numerolu ihtira beratı sahipleri ihtiralarını bu kere ahere satmak veyahut icara vermek arzusunda bulunduklarından, satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul, Yeni postahane arkasında Türkiye hanında 18-22 numerolarda İSTOK efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Devredilecek ihtira beratı

Sigara imal ve paketlemeğe ve sigara imalinde hasıl olan tozları yakamamağa ve toplamağa mahsus makine hakkında, Senai umum müdürlüğünden istihsal edilmiş olan 22 Şubat 1928 tarih ve 731 numerolu ihtira beratı sahipleri ihtiralarını bu kere ahere satmak veyahut icara vermek arzu ettiklerinden, satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul, Yeni postahane arkasında Türkiye hanında 18-22 numerolarda İSTOK efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Pertevniyal vakfı

Mütevelli kaymakamlığından:

Pertevniyal Vakfı Akaratından Yedikule haricinde Belgrad kapısı karşısında 22 No. kâgir kulubeyi havi bostan icara verilmek üzre müzayedeye vaz'edildiğinden yevmi müzayede olarak 25 Kânunusani 930 uncu Cumartesi günü tayin kilınmış olduğundan talip olanların yevmi mezkürda saat 15 te İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Pertevniyal vakfı idaresine müracaat eylemeleri.

İstanbul Beşinci Hukuk Mahkemesinden:

İstanbul Evkaf Müdüriyetinin Evkaf sabık tahsildarlarından Mehmet Ali efendi aleyhine ikame eylediği matlubat davasından dolayı ilânen tebliğat icra edildiği halde (30 Kânunuevel 929) tarihli celeseci tahkikatta isbatı vücut etmediğinden naşi hakkında giyap kararı verilmiş ve emri tahkikatı (22 kânunusani 930 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 te) talik kılınmış olduğundan yevmi ve vaktı mezkûrda mumaileyhin mahkemede isbatı vücut etmesi ve yahut tarafından musaddak sene le bir vekil göndermesi lüzumu beyan ve aksi takdirde hukuk usul muhakemeleri kanununun (400) ve (401-nci) maddeleri hükmüne tevfikan hakkında gıyaben muamele icra olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

Maarif vekâletinden:

Lise. muallim ve orta mektepler Fransızca, Almanca ve İngilizce lisan muallimlikleri için 25 ikinci Kânun 1930 Cumartesi günü Darülfünunda imtihan yapılacaktır. Bu imtihana girmek istiyenler aşağıdaki evsaf ve şartları haiz olmaları lâzımdır.

1 — Tam devreli resmî, hususî veya ecnebî liselerden ve yahut muallim mekteplerinden mezun olmak, muallim mektebi mezunu olanların en az iki sene muallimlik etmiş olmaları şarttır.

2 — Yirmi yaşından aşağı ve kırk beş yağından yukarı olmamak,

3 — Muallimlik edebilmesine bir mani olmadığı hakkında Heyeti sıhhiyesi tarafından rapor ibraz etmek.

4 — Bir cinayet veya cünha ile mahkûm olmadıkları hakkında hüsnühal şehadetnamesi ibraz etmek lâzımdır.

Bu şartları haiz olanların nihayet on beş gün zarfında Maarif Eminliğine bir istida ile müracaat etmeleri ve evrakı müsbitelerinin suretleri ile fotografli fişlerini Vekâlete göndermeleri ilân olunur.

Yüksek orman mektebi rektörlüğünden:

Alenî elbise ve ayakkabı münakasası:

Mektebimiz talebesi için yaptırılacak olan 32 takım elbise ile 32 çift ayakabı alenî münakaşaya konmuştur. Taliplerin şeraiti öğrenmek üzre hergün münakaşaya iştirak içinde yevmi ihale bulnan 22 Kâ. S. 930 Çarşamba günü saat 14 te defterdarlık binasında müessesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelmeleri.

Müsabaka ile memur alınacak

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Emniyet Sandığma bilmüsabaka birkaç memur alınacaktır. Müsabakaya dahil olmak için:

1 — sinni yirmiden aşağı otuzbeşten yükarı olmaması.
2 — Askerlikle filhal alâkası bulunmaması.
3 — Lâekal tali tahsilini ikmal etmiş olması.
4 — Evvelce bir hizmette bulunmuş ise hüsnü hal ve beraet vesaikini ve tamüssıhha olduğuna dair müsaddak tabip raporunun ibrazı şartlarile müsabakaya dahil olmak istiyenler imtihanın yevmi icrası kendilerine söylenmek üzre: nüfus tezkeresi, mektep şehadetnamesi, beraet ve hüsnü hal evrakı, sihhat raporu ve üç adet küçük kırt'ada fotografı hamilen 8 Kânunusani 1930 tarihine müsadif çarşamba gününe kadar Emniyet Sandığı muhasebe âmirliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

Mücevherat satış ilânı

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

İkraz No	Merhunatın cinsi	Borçlunun ismi
95	1 çift roza küpe 1 roza pantatif 1 roza yüzük	Talât B.
230	2 çift roza küpe 1 altın saat 1 altın kordon 14, 50 dirhem	Hariye H.
493	1 pırlantalı ağraf 1 pırlantalı yüzük 1 altın saat 1 gümüş tabaka	Lûtfü Ef.
874	1 altın saat 1 altın kordon 1 çift altın küpe	Lebibe H.
1426	1 altın mineli saat	Hadice H.
1431	2 altın saat 1 gümüş çanta	Leon Bornıştayn H.
1842	1 çift roza küpe seksen dirhem gümüş	Nuriser H.
2041	1 çift roza küpe 3 gümüş iğne	Nazile H.
2236	1 roza bilezik	Fatma Lûtfiye H.
2567	1 çift pırlanta tektaş kol düğmesi 1 altın mineli saat	Ohannes Ef.
2672	1 pırlantalı tektaş yüzük 1 pırlantalı tektaş gravat iğnesi	Vasfi B.
2703	1 altın çalar saat 1 minali altın saat hurda 1 elmaslı saat on taş noksan 1 altın şadlen	Fatma H.
2826	1 pırlantalı yüzük	Nesime H.
3053	1 altın hurda saat	Münire H.
3203	1 altın saat	Saffet H.
3286	1 roza tektaş yüzük kolu elmaslı (1 taş noksan) 1 roza yüzük 1 sunî yakut yüzük 2 altın bilezik 1 altın madalyon 75 dirhem gümüş	Nuri B.
3455	1 pırlanta gravat iğnesi 1 çift karavana kol düğmesi (8 taşı noksan)	Ohannes Ef.
3498	1 roza akar pandatif	Ayşe H.
3920	1 roza ağraf	Hatçe H.
4181	1 altın saat	Fatma H.
4212	1 roza tektaş yüzük 1 çift roza küpe 1 roza yüzük	Ayşe H.
4478	1 roza yüzük 1 altın bilezik saati 100 dirhem gümüş	Ümmügülsüm H.
4771	1 roza dal iğne 920 dirhem gümüş	Mahmure H.
5371	1 gümüş tepsi 1000 dirhem	Meliha H.
5829	1 çift roza küpe 1 pırlantalı yüzük 1 roza yüzük 1 taşı noksan 2 altın saat 1 altın kol saati 3 altın şadlen 3 altın bilezik 1 altın kolye maamadalyon	Leman H.
5876	1 çift roza küpe 10 miskal inci	Hüda verdi Ef.
6425	1 çift roza gül küpe	Emri B.
6729	1 çift roza küpe	Abdullah B.
6733	1 çift pırlanta tektaş küpe 1 pırlanta tektaş akar pantatif. 1 çift karavana küpe 1 altın saat.	Behice H. Behice H.
10638	1 pırlanta akar pantantif.	Fatma H.
11128	1 roza kol düğmesi takımı 6 parça 1 altınkordon 19 buçuk dirhem.	Fatma H.
11416	1 çift roza küpe	Zekiye H.
11820	1 pırlantalı şadlen.	Leman H.
12029	1 çift pırlanta kol düğmesi	Riza B.
12179	2 pırlantalı gıravat iğnesi 8 altın bilzik.	Mustafa B.
16054	1 roza dal iğne.	Kenan B.

Yukarda isimleri yazılı zevat gümüş ve mücevherat mükabilinde Emniyet Sandığından istikraz eylemiş oldukları mebağlı vadesinde tediye etmemelerine mebni kendilerine alelûsul ihbarname tebliğ edildiği halde yine tediyei deyn eylememiş olduklarından ecnası yükarda gösterilen merhumattan deyne kifayet edecek miktarı sandık satış âmiri ile icra memuru huzurlarile 15 Kânunusani 930 çarşamba günü açılarak 16 inci Perşenbe ve 18 inci cümartesi günleri saat 10 dan 16 tıya kadar ve 19 cu Pazar günü saat 10dan 12ye kadar sandık satış âmirliğindeki camekânda teşhir ve şehri mezkûrun 20 inci pazartesi günü saat 14 te Şehremaneti sandal bedestanında bilmüzayede satılacağın dan talip olanların teşhir günleri sandığa ve satış günü mahalli müzayedeye ve tediyei deyn veya temdidi muamele etmek istiyen medyunların hitamı müzayededen evel sandık idaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Menkul kıymetler ve kambiyo borsası komiserliğinden:

Borsa acentalarından Kristof Kolombo Efendi acentalıktan istifa etmiştir.

Kendisi ile Borsa işlerinden dolayı ilişiği olanların Borsa kanunun 18 nci maddesi mücibince bu günden itibaren bir ay içinde komiserliğe müracaat etmeleri ilân olunur.

Gayet kıymetli, satılık mücevherat ve nadide inci kolye

Beyoğlu dördüncü Sülh Hukuk Hâkimliğinden:

Nütevefiye Madam Mehrübe Gümüşgerdana ait ve atide müfredatı yazılı Mücevherat (9) kânunusani 1930 tarihine müsadif Perşembe günü sandal Bedesteninde badezzeval satılacaktır. İşbu mücevherat sandal bedesteni meşherinde teşhir olunmuş tur. Görmek istiyenlerin meşhere ve almak istiyenlerin (9) kânunusani 1930 Perşembe günü oğleden sonra saat 14 te Sandal Bedestenine gelmeleri ilân ounur.

1 - Bir inci ve pirlânta taşlı yüzük
2 - Elli yedi İnciyi havi kebir ve gayet kıymettar inci gerdanlık.
3 - Bir adet pirlânta yüzük
4 - Bir adet zümrütlü, incili, ve püsküllü pantantif.
5 - İnci daneli burma, ve bir büyük inciyi havi gerdanlık.
6 - Bir çift inçi küpe
7 - Arapkâri antika altın kordon ve saire.

Fatih İcra memurluğundan: Bir deynin temini zımnında mahcuz 1425 No. Esikes marka otomobil numarasile mahi halin 7 inci Salı günü saat 14te Sandal Bedesteninda satılacağı ilân olunur.

Gayri mübadiller takdiri kıymet komisyonu reisliğinden:

Takdiri kıymet komisyonuna henüz müracat etmiyen gayri mübadillerin vesaiki lâzımelerile 1930 kânunusaninin on beşine kadar komisyona müracaatla Yunanistanda terketmiş oldukları emvale kıymet takdir ettirmeleri ve aksi takdirde derdest olan tevziattan müstefit olmıyacakları mâliye Vekâleti celilesinin iş'arı üzerine ilân olunur.

BAKÜS RAKISI

Müdürü Mes'ul Burhaneddin